

ЛЕПОТА КАРАКТЕРА

Група аутора – ЗНАЦИ ВРЕМЕНА

1976.год.

Садржај

Поглавље 1 – Метод истраживања Библије	3
Поглавље 2 – Награђено истраживање	5
Поглавље 3 – Основни принцип библијског владања	8
Поглавље 4 – "Квасац" преображаја карактера	10
Поглавље 5 – Бесмртна понизност	12
Поглавље 6 – Јосифова самоконтрола	14
Поглавље 7 – На испиту храбрости	16
Поглавље 8 – Самоодрицање — пут славе	18
Поглавље 9 – Верност из Авел-Меоле	20
Поглавље 10 – Награђена послушност	22
Поглавље 11 – Херој хришћанског звања	24
Поглавље 12 – Павлово задовољство	26
Поглавље 13 – Корисна уздржљивост	28
Поглавље 14 – На олтару преданости	30
Поглавље 15 – Девојка чистог срца	32
Поглавље 16 – Једноставност — метода успеха	34
Поглавље 17 – Величанствена стрпљивост	36
Поглавље 18 – Честити Варнава	38
Поглавље 19 – Скромност — чувар врлине	40
Поглавље 20 – Веран у маломе	42
Поглавље 21 – Штедљивост а не тврдичлук	44
Поглавље 22 – Корак по корак до сталности	46
Поглавље 23 – Начело озбиљности	48
Поглавље 24 – Несебичност — реч из свемира	50
Поглавље 25 – Награђена захвалност	52
Поглавље 26 – Постојаност у одбрани истине	54
Поглавље 27 – Кретање напред	56
Поглавље 28 – Карактеристика савршенства	58
Поглавље 29 – Хришћанска ведрина	60
Поглавље 30 – Обучени у Христов карактер	62

ПРЕДГОВОР

Књига „ЛЕПОТА КАРАКТЕРА" добро ће доћи свим истраживачима Библије који схватају да су најбитније потребе људског ума самоконтрола, стрпљење, племенитост и љубав. Она је посвећена свима који желе да достигну највиши степен племенитости духа и душе. У њој ће уживати, не само родитељи и учитељи, него и њихови ученици, јер ће у њој наћи пут о којем је мудри Соломун рекао: „Учи дете према путу којим ће ићи, па неће одступити од њега ни кад остари." Приче Соломунове 22,6.

„Пут" о којем говори Соломун обухвата много више него знање из књига. Он обухвата све што је добро, корисно, лепо, праведно и вредно поштовања. Ова књига показује пут, али га не намеће; она саветује, али не диригује. Сваки искрени читалац, који жели да постигне савршену контролу над собом, читаће ову књигу толико пута док не усвоји њена начела, а та начела су начела БИБЛИЈЕ!

Аутори

Текстови из Библије у овој књизи цитирани су из превода Ђуре Даничића и Вука Караџића (у екавском изговору). Мањи број текстова цитиран је из других савременијих превода.

МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА БИБЛИЈЕ

Срце хришћанске религије је способност да мења људе. Она је срце Библије и тајна њене силе. Кад би људи њену поруку унели у свој живот с једноставном вером, осетили би исту силу која је од Валденжана начинила хероје и од канибала с Јужног мора питоме и гастољубиве станодавце туристима.

Отворимо онда Библију да видимо шта је то што мења људе. Исус је рекао врло једноставно: "И познаћете истину, и истина ће вас избавити." Јован 8,32. Истина је она сила која мења људе. Истина то чини!

Али шта је истина? Сетите се само драматичног тренутка када је Пилат стајао пред Исусом и поставио питање: "Шта је истина?" Није имао времена да сачека одговор, јер га можда није ни очекивао од једног Јеврејина. Али Исус је одговорио на то питање једном другом приликом са само четири речи: "Реч је Твоја истина." Јован 17,17.

Можда ће неко рећи: "Ја желим да знам истину. Увек сам тражио истину. Али, чуо сам толико њих који тврде да имају истину; па ипак, сви се разилазе у овојим погледима. Ја сам збуњен. Како обичан човек може да сазна истину?"

Неко други може да дода: "Ја знам како треба да читам стручну литературу и да пронађем што ме интересује - Али у студирању Библије сам почетник. Једанпут-двапут сам је већ почео читати. Али кад дођем до Левитске књиге, ја запнем. Како да читам Библију да бих нашао истину?"

Често сви ми гледамо једну исту ствар, али из различитих углова. Свако види само једну страну, и ствар изгледа свакоме различито. Па ипак, ми сви гледамо исту ствар, иако је видимо сваки друкчијим очима. Ко може казати да други није у праву?

Овом илустрацијом можемо објаснити зашто неко каже да читати Библију значи само губљење времена. Ми сви видимо друкчије, кажу они. Ко се може ослонити на њене странице? Ко може знати да ли она садржи божанска откривења или само различита мишљења неких људи?

Али, знате ли да Библија сама говори о начину решавања тог проблема? Јесте ли већ чули о томе? Она каже: "Кога ће учити мудрости, и кога ће упутити да разуме науку?... Заповест по заповест, заповест по заповест, правило по правило, правило по правило, овде мало, онде мало даваше се." Исаија 28,9.10.

То је од Бога одређени метод за проучавање Библије. Ако хоћемо да откријемо истину било о ком предмету, онда треба да скупимо све што су библијски писци казали о њему. Правило по правило. Линију по линију. Овде мало, онде мало.

На пример, крштење је познати обред у хришћанству. Ако желимо да откријемо шта је библијска истина о предмету крштења, треба да изнађемо све што је Матеј рекао о томе, све што је Марко рекао о томе, све од Луке, Петра и Јована — у ствари, шта су сви

писци Библије казали и учили о том светом обреду.

Шта тиме добијамо? Није потребно да погађамо значење неког нејасног текста. Као резултат истраживања, добили смо потпуну библијску истину о крштењу.

Јован нам говори о његовој важности. Матеј нам даје кључ **к а к о** треба човек да се крсти. Марко нам казује када, а Павле открива његово дубље значење све док не сагледамо сваку страну тог питања.

Видите ли како је сигурно и непоколебљиво водство Светог писма ако идемо по плану који нам оно даје! Видите ли шта се догађа? Видите ли како Библија решава наш проблем!

Према плану Библије, треба да нађемо стих о предмету који нас интересује у једној књизи, онда у другој књизи, на једном месту, на другом месту и онда упоредимо те стихове. Кад сви разгледамо тако изложен предмет, морамо доћи до истог закључка, јер сви видимо исти предмет. Видимо Божју истину онако како је откривена у његовој Речи од правила до правила и од текста до текста.

Бог не крије своју истину од нас. Истина није нешто што Он држи сакривено од сваког. Он жели да је имамо. Кад упоређујемо текст са текстом, писмо са писмом, истина се открива у свим својим димензијама. Ви чујете Божји глас који вам говори. Он се обраћа вама лично и показује вам правац којим треба да идете. Ви ћете тада открити за себе мир који вам само његова Реч може дати.

Ви ћете видети да се истина креће, и то напред! Истина никад не стоји у месту. Бог каже: "А пут је праведнички као светло видело, које све већма светли док не буде прави дан." Приче Соломунове 4,8.

Јесте ли можда чули за дечака који је ишао са оцем по мраку држећи своју руку у очевој? Човек је носио светиљку. Црна тишина свуда околу уплашила је малог дечака, и он је казао: "Тата, ја се плашим. Светлост је тако кратка."

"Да, сине", одговорио је отац, "али ако ми будемо стално ишли у светлости коју имамо пред собом, она ће нам светлити све до краја пута."

Да, драги читаоци, пут хришћанина је као свитање зоре. Светлост постаје све јача док идемо у њој. То нас, наравно, подсећа на добро познате речи апостола Јована: "Ако ли у виделу ходимо, као што је Он сам у виделу, имамо заједницу један с другим, и крв Исуса Христа, Сина његова, очишћава нас од свакога греха." 1. Јованова 1,7.

То су значајне речи. Ако идемо, ако се крећемо, ако напредујемо у светлости, ако је прихватимо и слушамо, имамо заједницу са својим ближњима и опроштај небеског Оца. Какво преимућство! Истина просветљује! Истина лечи! Истина, спасоносна истина, мења људе!

НАГРАЂЕНО ИСТРАЖИВАЊЕ

До сада се свако научно тражење Бога показало као безуспешно. Бог се није могао наћи ни телескопом ни микроскопом. Тражити Бога летећи по космосу до Месеца и натраг је узалудан посао. „То су висине небеске, шта ћеш учинити?“, ракао је надахнути писац Књиге о Јову (11, 8). Бог се не подвргава испитивању ни у земаљским ни у небеским лабораторијама. Нама начина да људски ум схвати вечност која је за нама и ону која је пред нама. **Нема доказа који ће убедити човека да Бог живи и влада васионом ако он не жели да буде убеђен.** Ако желимо да нађемо Бога, морамо прихватити Христово начело правог истраживања: "Ко хоће његову вољу творити, разумеће је ли ова наука од Бога или ја сам од себе говорим." Јован 7,17.

Многи научници су покушавали да нађу Бога не желећи да чине његову вољу. То је најчешћи разлог што многи врсни научници нису могли да пронађу Бога методом коју употребљавају. То је исто тако разлог зашто је толико много неистина написано о Богу. И најдубље знање неког човека може да буде у најширем распону са његовом личношћу. Вештина једног хирурга је сасвим независна од његовог приватног морала. Уметник на виолини може да буде сасвим слабог карактера као човек. Једноставно речено, човечје знање не мора да иде укорак с позитивним принципима у његовом животу. То је главни разлог што је Христас рекао: "Хвалим Те, Оче, Господе неба и Земље, што си ово сакрио од премудрих и научних, а објавио си деци." Матеј 11, 25.

Нема бољег начина да упознамо Бога него што је извршавање његове воље. Одбити усклађивање са Божјом вољом значи затворити врата сазнања о Богу. Бог се не открива онима који га траже само из радозналости. Нико неће наћи Бога размишљањем. Право сазнање о Богу може наћи само онај који, према Христовим речима, „чини по вољи Оца мојега који је на небесима". Матеј 7,21. Давно пре Христовог рођења пророк је рекао: "И тражићете ме, и наћи ћете ме, кад ме потражите свим срцем својим." Јеремија 29,13.

Укључивање срца у тражењу Бога значи озбиљност и искреност. Бог гледа не само на наше истраживање него и на наше деловање. "Не можете служити Богу и богатству!" (Лука 16,13), рекао је Исус. Не можемо једним оком тражити Бога а другим гледати у страну. То је највећа грешка оних који мисле да нађу Бога. Ако не поставе Бога на прво место у свом животу, Бог им се никад неће открити. Христове речи: "Него иштите најпре царства Божјега и правде његове, и ово ће вам се све додати" (Матеј 6,33) су битно правило у тражењу Бога. Том методом су пре нас нашли Бога краљеви и пастири, учени и ненаучени; тим начином нашао га је цар Давид док је још као младић пасео овце свога оца

на витлејемским пашњацима, и као владар кад је постао пастир Божјега народа: "И он их пасе чистим срцем, и води их мудрим рукама." Псалам 78,72.

Давидов успон од пастирских ливада до царског престола није био нимало случајан. Он је био свемирски путник, иако није летео по свемиру. Овај талентовани песник и музичар, цар и пророк Бога највишега тражио је Бога чврсто стојећи на Земљи. Рекао је: "Ако се на небо попнем, онде си; узем ли крила зорина па се населим мору на крај, и онде би ме рука Твоја водила, десница би ме Твоја држала" Псалам 139,8-10.

Давид је тражио Бога држећи га послушно за руку да би се одржао на вртоглавим висинама летећи према звездама у своме срцу. Своје тражење Бога почео је од раног детињства на родним витлејемским брежуљцима. Са њих је био "високо уздигнут" и постао "помазаник Бога Јаковљева, певач песама Израилевих". 2. Самуилова 23,1. Тражио је Бога јединим методом којим се Он може наћи и нашао га је. У ствари, Бог је нашао Давида допустивши му да га нађе.

За овог младог истраживача пророк Самуило је рекао да је био "смећ, лепих очију и лепа стаса" (1. Самуилова 16,12), али то није било пресудио за Давидово познанство са Богом. Иако је лепота његових очију била лепота озбиљности и искрености, права лепота била је лепота његовог срца када је говорио: "Свим срцим својим тражим Тебе, не дај ми да зађем од заповести Твојих." Псалам 119,10.

Посматрајући изласке и заласке Сунца, јутарњу славу и вечерњи мир уз звона овна предводника, млади Давид се и неевесно држао Христовог начела у тражењу небеског Створитеља. Давид га је тражио са чежњом да врши његову вољу. "Као што су очи слугама упрте у руку господара њихових, као очи слушкиње у руку госпође њезине, тако су очи наше у Господа Бога нашега, док се смилује на нас." Псалам 123,2.

Једино је тако Давид могао да схвати пој птица међу лишћем као Божји говор, и ћарлијање вечерњег поветарца као путујућег весника Божјег присуства. Имао је отворене очи за величанство Божје у свету природе и отворене уши за неми говор свих његових крилатих и некрилатих становника. Лепота скривена од површних погледа, харфа нетакнута од невештих прстију напајала је Давидово срце познањем свога Створитеља. Написао је: "Госпode, Боже мој, неизмерно си велик! Обучен си у светлост и величанство! Обукао је светлост као плашт, разапео небо као шатор; на водама простора небеских подигао је двореве своје. Од облака чини кола своја, лети на крилима ветра. Гласнике своје од ветрова чини, слуге своје од пламена огњених." Псалам 104,1-4.

Давид је тражио Бога путем његових заповести и тако постао певач његовог величанства, силе и лепоте. Пио је воду с извора Божјих принципа, и хранио се млеком из његових остава. Ове надахнуте речи написало је људско срце о великом срцу Божјем: "Ти изворе на долине изводиш, који током својим измеђ гора теку. Из њих се све звери пољске напајају и дивљи магарци жеђу своју гасе. До обала њихових птице небеске станују и глас се њихов кроз гране разлеже." Псалам 104,10-12.

Иако његов живот није прошао без мрље, иако је оптеретио своју биографију немирном савешћу, Давид је знао како да се покаје и прихвати све последице свог греха без гунђања. Кад је запретила опасност да заувек изгуби присуство Божјег Духа у себи, он је завапио: "Немој ме одвргнути од лица својега, и Светога Духа својег немој узети од мене." И када споља није било никаквог знака Божјег присуства, Давид је могао да каже: "Изнутра јављаш ми мудрост." Псалам 51,11.6.

Дух Свети је једини прозор кроз који можемо видети Бога, његова Реч је једина светлост познанства с нашим Створитељем. Давид је нашао Бога кад се заветовао: "Хоћу чинити вољу Твоју, Боже мој, и Закон је Твој мени у срцу." Псалам 40,8.

Давидове псалме су певали Јевреји и хришћани кроз векове. Они су помогли великом мноштву оних који су тражили Бога да формирају своја религиозна схватања, и њихов утицај на хришћанску Цркву је непроцењив. Давид је био човек по Божјем срцу, и зато је његово тражење Бога било награђено. Не само да је нашао Бога него је и Божји Син постао Син Давидов! Исусова мајка била је лоза с Давидовог чокота, члан Давидове царске

породице. Кроз њу је Давид још певао: "Велича душа моја Господа, и обрадова се дух мој Богу спасу мојему... као што говори оцима нашим, Авраму и потомству његовом до века."
Лука 1,46,47,55.

ОСНОВНИ ПРИНЦИП БИБЛИЈСКОГ ВЛАДАЊА

Једао од најчешћих придева којим људи описују себе или своја и туђа дела јесте "велики". Тако је свима позната Велика Британија, Алаксандар Велики, Сулејман Величанствени, па онда велике папе, велики државници, велики мислиоци, научници, лекари, војсковође и тако даље. У овом епитету огледа се прастари човеков покушај да уздигне себе на највиши ранг величине и божанствености.

У дубини сваког разумног бића налази се у мањем или већем степену жеља да буде на неки начин велико. Ова тежња може бити племенита и достојна поштовања, али, на несрећу, може бити и нешто сасвим друго, сасвим супротно од праве величине. Људи имају своја мерила и по њима разврставају једну ствар или дело као велико, а друго као мало. Међутим, Библија као надахнута Божја реч не процењује величине према нашим схватањима. Штавише, често се догађа супротно. Оно што је велико у нашим очима пред Богом је мало, а оно што ми сматрамо малим пред Богом стоји као велико. I

Једном приликом су Христови ученици питали свога Господа: "Ко је дакле највећи у царству небескоме?" Матеј 18,1. Да би одговорио на ово значајно питање, Исус је дозволио једно дете, поставио га међу њих и одговорио: Заиста вам кажем, ако се не повратите и не будете као деца, нећете ући у царство небеско. Ко се дакле понизи као дете ово, онај је највећи у царству небескоме." Матеј 18,3.4.

Луциферово схватање величине припремило је пут за његову побуну на Небу ради задовољавања његове себичне жеље за узвишењем. На тај начин он је постао прво небеско биће које је почело да мисли на себичаи начин. Његова објава: "Изаћи ћу на небо, више звезда Божјих подигнућу престо свој, и сешћу на гори зборној на страни северној" (Исаија 14,13) била је грешна, јер је била себична. Луцифер и његови једномишљеници сматрали су да се величина састоји у необузданој слободи и моћи као и у спољашњем сјају и слави. За њих је дефиниција величине као унутрашњег начела самоодрицања, љубави и понизности била страна и понижавајућа. Њихова жеља за величинам, међутим, самим тим што је била подстакнута себичношћу, изродила се у самоузвишење. Ова себична амбиција налази се у сржи сваке побуне, како анђела тако и људи.

Христови ученици нису знали да је једина величина — величина понизности. Они такође нису били свесни да је њихова борба за прво место била израз истог духа који је проузроковао велику борбу у горњим световима између Христа и Луцифера, званог сотона. У ствари, сам Луцифер, са својим себичним тежњама за величином, уместо да се приближи Божјој величини, толико се одвојио од сличности са Божјим карактером да се и сам потпуно одвојио од њега. Један од разлога зашто данас има тако мало људи праве величине међу онима који се називају хришћанима јесте управо то што они покушавају да постану велики сопственом снагом и независно од Бога.

Сотонине лажне оптужбе и тежња да надвиси Бога довеле су до извртања и погрешног приказивања принципа праве величине у умовима небеских бића. Било је нужно да Бог са своје стране да објашњење. У Христу је питање праве величине једном

заувек објашњено свим бићима у целом свемиру, и анђелима и људима.

Речи које је арханђео Гаврило упутио Марији, будућој Христовој мајци, биле су значајне: "И ево затруднећеш и родићеш сина и надени му име Исус. Он ће бити велики и назваће се Син Највишега." Лука 1,31.32. "У рођењу, животу и смрти Исуса Христа непогрешиво су откривени принципи праве величине. Својим несебичним животом и искупљујућом смрћу Исус је открио пред будним очима свемира праву величину Божју и показао да сва отворена бића могу постићи величину у сразмери са њиховим јединством с Богом.

Ако икад дођемо у искушење да о неком гоговоримо с потцењивањем или омаловажавањем, сетимо се да он може бити велики у Божјим очима, док истовремено они које уздигемо и хвалимо могу бити сасвим мали пред Богом због изопачености свог срца. Наша једина сигурност је да се поставимо што је могуће ниже под Крстом на Голготи, и да у сопственим очима будемо мали. Само тада Бог има моћ да нас учини великима.

Нема сумње да је Марија, Христава мајка, размишљајући о речима анђела да ће Исус бити велики, замишљала призоре земаљске славе и величанства свога Сина. Међутим, супротно људским земаљским надама, супротно свим схватањима величине према људским мерилима, није било никакве помпе, славе и величине у тренутку кад је "Реч постала тело и уселила се у нас пуна благодати и истине". Јован 1,14.

Од рођења у витлејемској шталици до смрти на крсту на Голготи, Исус Христос је изнео свету једну сасвим другу димензију величине показивањем своје милости, сажаљења и љубави. Он је и људима и анђелима дао сасвим ново тумачење Божјег карактера. Како је то било друкчије од разметања славом и помпом, од самоузвишења за којим је Луцифер себично тежио изјављујући: „Изједначићу се с Вишњим." Исаија 14,14.

Постоји величина која је већа од оне чију нам је представу дао сотона. То је величина праве понизности, величина службе другима. Права слава налази се у испољавању принципа љубави, а не у заузимању неког вишег ранга или положаја. Величина која се налази у понизности срца и заборављању самога себе доноси радост срцу и задовољство души као ништа друго на свету, јер је та величина далеко већа од оне која се тражи у себи и за себе.

Исус је знао безвредност аплауза светине, и није поклањао пажњу похвалама и ласкањима. У достојанству своје душе, у узвишености свога карактера и племенитости својих принципа, Он је био далеко изнад испразности људских схватања о величини. Он се кретао независно од сваког људског утицаја, богатства, положаја и моћи показујући колико је све то ништавно према слави и части Неба које је напуштао. Он није показивао сјај никаквог другог одликовања осим одличја понизности.

За Јевреје који су чежњиво гледали само на знаке земаљске славе, титуле и звања, Исус је био „корен изникао из сухе земље" (Исаија 53,2). За њих није било „лепоте" у Христовом животу самоодрицања. Сваки од њих „окренуо се својим путем", путем охолости и самоузвишености.

Чак и данас за већину хришћана по имену, Исус је „корен изникао из сухе земље", и ни они не виде у њему лепоте „ради које би га пожелели". Као некада његове ученике, често себичност заслепљује и наша срца, тако да не разумемо његову мисију — да је Он дошао да нам покаже Оца. Да би смо схватили шта значи права величина, треба да гледамо на њу у светлости Христовог живота на Земљи. Не треба да тежимо за похвалама и аплаузима људи, нити да будемо велики, нити највећи. Нека све што чинимо и све чему се надамо буде мерено божанским мерилом праве величине!

„КВАСАЦ" ПРЕОБРАЖАЈА КАРАКТЕРА

Нико није пао тако ниско, вико није толико грешан да га рука Божје милости не може подићи и преобразити његов карактер. О преображају карактера Библија говори као о промени срца или природе: „И даћу вам ново срце, и нов ћу дух метнути у вас, и извадићу камено срце из тела вашег и даћу вам срце месно. И Дух свој метнућу у вас, и учинићу да ходите по мојим уредбама и законе моје да држите и извршуете." Језекиљ 36,26.27.

Кад Библија говори о „новом срцу", она не мисли на осећања. Промена срца представља промену карактера. То значи промену навика, обичаја, намера и мотива. Знак промењеног срца је промењен живот, коренита промена у речима и делима и понашању према свима с којима долазимо у додир. О могућности те промене или преображаја карактера говори пророк Исаија позивајући нас уместо Бога: „Тада дођите, вели Господ, па ћемо се судити: ако греси ваши буду као скерлет, постаће бели као снег; ако буду црвени као црвац, постаће као вуна." Исаија 1,18.

Само Бог може да изведе преображење људског карактера. Само је Он у стању да од побуњеника против Божјег Закона начини послушног слугу и поданика свога царства. Само под деловањем животодавне силе Светога Духа сва људска бића могу постати „слуге Христове, творећи вољу Божју од срца" (Ефесцима 6,6). Ако кажете: „Ја не могу победити мане свога карактера", онда је немоћ у вашој вољи, а не у Божјој сили. Стварна тешкоћа се налази у устецању да се потчинимо Божјој вољи. Истина је да нико не може да контролише своја осећања, своје страсти, своје жеље, али свако може да потчини своју вољу Божјој вољи и тако промени не само карактер него и цео свој живот. Проблем промене карактера је у ствари проблем воље и предања.

Потчињавање своје воље Божјој вољи представља нови принцип живота, ново начело воље и акције. Тај принцип је Христос упоредио с квасцем: „Царство је небеско као квасац који узме жена и метне у три копање брашна док све не ускисне." Матеј 13,33.

За Јевреје Христовог доба квасац је представљао симбол греха, али у Христовој причи о квасцу и брашну, квасац представља енергију обнове живота и карактера, истину и реч еванђеља. Христос се молио за преображај карактера својих ученика речима: „Освети их истином својом: реч је Твоја истина." Јован 17,17.

Квасац истине је начињен од речи Божје истине. Кад се Библија проучава, а не само чита, тада Свети Дух ооведочава душу о греху. Истина Божје Речи почиње да мења жеље, побуде, намере, пречишћава мисли, загрева душу и освећује расположење. Квасац истине надахњује способности и даје живот души. Човек који је раније волео само себе, новац и живљања, и више никог и ништа, одједном је способан да се одрекне себе и да помаже људима око себе. За сав остали свет он постаје чудан, необјашњив; његови блиски

пријатељи га више не схватају. Љубав постаје највиши мотив и покретач сваке његове акције и активности. Такав човек може да каже као и апостол Павле после свога обраћења: „Све могу у Исусу Христу који ми моћ даје." Филибљанима 4,13.

Као што квасац у брашну делује изнутра, а долази споља у брашно, тако енергија која обнавља карактер мора да дође споља, од Бога. Као што жена ставља квасац у брашно, тако се промена карактера може произвести само силом Светога Духа и истраживањем Божје Речи. Нема промене карактера без потчињавања деловању те Силе. Исус је о тој Сили говорио као о трећем лицу Бога: „А кад дође Он, Дух истине, упутиће вас на сваку истину." Јован 16,13.

Човек не може променити свој карактер ма колико имао јаку вољу. Многи су покушали да одбаце неке рђаве навике, али сваки такав покушај је упаред осуђен на неуспех. Узалудан је покушај кидати лети лишће са живог дрвета. Лишће поново расте. Тек кад се секира стави на корен дрвета, лишће ће отпасти да се више никада не врати. Исто тако поток се не може очистити ако се сам извор не очисти. Узалудан је покушај обнављања карактера и живота без Христа - Христова религија није један утицај више међу многим другима, нити једна религија више међу многима, него она представља највиши утицај који прожима цело биће, допире свуда и потчињава сваки други утицај. „Јер је жива реч Божја, и јака, и оштрија од свакога мача, оштра с обе стране, и пролази тја до растављања и душе и духа, и зглавака и мозга, и суди мислима и помислима срдачним." Јеврејима 4,12.

Теорија или исповедање вере је недовољно; знање истине је такође немоћно да промени иједну нашу мисао. Тек усађивањем квасца истине Духом Светим и Речју истине почиње права сагласност са божјом вољом. Тада осећање обавезе према Божјем Закону постаје радост, а не терет. Права послушност је плод деловања тог новог животног принципа. Она произлази из љубави према праведности, а не из пуког осећања обавезности. Срж сваке праведности је љубав према Божјем Закону као изразу Божјег карактера.

Ова велика истина правог преображаја карактера под деловањем квасца истине у људском срцу изнета је у Христовим речима Никодиму, ученом јеврејском учитељу: "Заиста, заиста ти кажем: ако се ко не роди водом и Духом, не може ући у царство Божје." Јован 3,5.

Никодим је заузимао угледан положај у јеврејској нацији. Био је високо образован и обдарен натпросечним карактером. Иако је био богат, учен и поштован, њега је необично привукло учење понизног Назарећанина. Пожелео је да чује нешто више од тих дивних истина. Једне ноћи на Маслинокој гори његово главно питање Христу гласило је: "Како да се спасем?" Да ли је могуће да човек може да промени своје срце, свој карактер, свој живот у зрелим годинама кад је већ потпуно оформљен? "Како може то бити?" (Јован 3,9), питао је замишљени Никодим.

Те ноћи Никодим је примио објашњење које никада није заборавио. Било је потребно да истражује Писма на нов начин, не као теорију ради дискусије, него као воду живота за душу. Видео је да преображај карактера мора доћи вером у Христа, вером која значи гледање у њега као Спаситеља: "Гле, Јагње Божје које узео на се грехе света." Јован 1,29. „Јер нема другога имена под небом данога људима којим би се ми могли спасти." Дела апостолака 4,12. Ако се не одупремо љубави која нас привлачи са Христовог крста, ми ћемо доћи у његово подножје с кајањем што су наши греси разапели Божјег Сина. Тада ће Божји Дух усадити у нас клицу новог карактера и новог живота. Тада ће сам Бог урезати у наша срца и ум да хоћемо и можемо бити нови људи и жене. Тада ћемо моћи да кажемо као што је рекао Христос: "Хоћу чинити вољу Твоју, Боже мој, и Закон је Твој мени у срцу." Псалам 40,8.

БЕСМРТНА ПОНИЗНОСТ

Понизност је активно начело, усмерено ка све већем познавању Божје величине и љубави. Она произлази из схватања Створитељеве бескрајне силе и мудрости, а наше немоћи и ништавности. Веће сазнање рађа већу понизност. Она нас позива да љубимо Бога као свемогућег Оца а људе као браћу. Њене карактеристике су љубазност и нежност, отменост и саосећајност у односу са људима а безусловно веровање у Реч Христову. Понизност је прави приступ Богу и људима. Њен поучљив став и молбени дух тражи расветљење и мудрост, и добија их. Хришћанин открива понизност изражавањем Христове племенитости, спремношћу да помогне, љубазношћу у речима и несебичношћу у делима.

Наш успех не зависи толико од наше интелектуалне способности колико зависи од понизности срца у тражењу Божје помоћи. Бежање од одговорности из страха од неуспеха не може се сматрати понизношћу. Понизност је знак сагласности са Христовим животом и показује се на достојанствен начим. Немарност и неуредност, сумња и неверовање, не спадају у понизност. Напротив, понизност је пут успеха, уредности, чистоте и сигурности. Она не смањује напоре за самообразовањем и напретком. Бити понизан значи победити себе, своју непопустљивост, жељу за важењем и истицањем своје праведности.

"Не да сам већ однео награду", рекао је велики апостол Исуса Христа, "или да сам већ достигао савршенство, него трчим не бих ли га дохватио." Филиплјанима 3,12. Павлов напредак у понизности био је напредак у хришћанском искуству и све већој сличности Христу. Његова све већа понизност била је знак његовог све већег посвећења. Иако велики у Божјим очима, апостол није могао да види своју величину јер је гледао на савршенство и узвишеност Бесконечнога. Хтео је да постане сличан Христу. Посматрајући узвишаност Христовог карактера, његов карактер му се чинио несавршен. Уместо да се хвали својом светошћу, апостол Павле је све више увиђао своју грешност. Он је тражио да прикрије своју "правду" и да избегне све што би привукло пажњу на њега.

Један од најпонизнијих људи у светој историји Божје књиге био је Енох, "седми од Адама" (Јуда 14). Припадао је лози верних сведока и искрених Божјих поклоника кроз чије је умове још увек струјала свежина Божјег присуства. Били су то људи изванредних интелектуалних способности, уздигнути и оплемењени оним што су слушали са Адамових усана. У Енохово време није било места скептицизму. Нико није могао да одриче Божји врховни ауторитет и постојање. Едемски врт је још увек постојао, Адам је био међу њима скоро хиљаду година, и његове речи нису се могле оспоравати. Крај његових ногу млади Енох је сазнао о трагедији греха, али и о Божјем обећању о доласку Искупитеља.

Од своје младости која се мерила вековима, Енох је могао да стоји пред вратима изгубљеног раја и размишља о неповредивости Божјег Закона и резултатима преступа. Могао је да проверава Адамове речи гледајући пламене мачеве невидљивих анђела који су се лелујали пред дрветом живота. Видео је Адамов живот пун кајања, туге, понизности и скрушености. Његов нараштај је имао огромну физичку и интелектуалну снагу. Иако су

живели столећима, њихове духовне способности су се брзо развијале. Енох је био међу онима који су љубили Бога и живели у сагласности с његовом вољом.

Енох је био човек који је од своје ране младости ходао с Богом, иако га је могао видети једино вером. Његово знање и вера су се поклапали. Он је знао да је Христос уз њега и чврсто се држао његових начела. Енох није могао да се позове на Свето писмо, али је познавао начела свог невидљивог Сапутника. Енохов живот у пријатељству с Богом није био живот у неком сновиђењу или одсуству из живота, него у директном извршавању Божје воље у свакодневним дужностима. Он се није претворио у пустињака. Његова служба Богу огледала се у непоколебљивом испуњавању дужности као оца и мужа, пријатеља и грађанина.

Енохово срце било је у сагласности са Божјом вољом. Он је имао пред собом векове живота, али је живео у таквој сагласности са принципима Божје правде као да има пред собом још само један дан живота. Његово познавање Божје љубави је расло све више, а свест о личним врлинама постајала је све мања. Његова понизност је постајала све већа, љубав све топлија, посвећење све дубље.

И како су векови пролазили, Енох је продубљивао своје знање, јачао духом и растао у племенитости и светости. Био је почашћен нарочитом Божијом милошћу: постао је први пророк на Земљи. Много дана је проводио у самоћи, предан размишљању и молитви. Далеко од људске вреве и безакоња, тражио је јасније схватање Божје воље да би је применио у свом животу. Молитва је била дисање његове душе. Стално у посматрању неба, испунио се осећањем божанске величине и Божјег савршенства и постао један од најпонизнијих људи који су икада живели на свету.

Бог је открио Еноху своје намере у садашњости и будућности. Поверио му је тајну о доласку свеопштег потопа, али још потпуније тајну о плану спасења људког рода. Водио га је из генерације у генерацију све до наших дана и показао завршне прилике историје све до Христовог другог доласка. У најдубљој понизности пред највећим открићењима Божјег Духа, Енох је пророковао не само о доласку воде него и ватре с неба говорећи: "Где, иде Господ с хиљадама свех анђела својих да учини суд свима и да покара све безбожнике за сва њихова безбожна дела којима базбожност чинише, и за све ружне речи њихове које безбожни грешници говорише на Њега" Јуда 14.15.

Стотине година Енох је тражио чистоту срца да би живео у слози с Небом. Три стотине година је ходао с Богом (1. Мојсијева 5,24). Из дана у дан је чезнуо за све тешњим јединством, све ближом заједницом с Богом све док га Бог није узео к себи! Понизност га је довела на праг Неба, и требало је само један корак да пређе у земљу блаженства. И заиста, Енох је постао први човек који је ушао у нови Јерусалим на небесима. Портали су се отворили и он је прошао кроз капије светога Града, први у понизности — први у слави. "Вером би Енох пренесен да не види смрти; и не нађе се, јер га Бог премести, јер пре него га премести, доби сведочанство да угоди Богу." Јеврејима 11,5. Било је то сведочанство о понизности!

ЈОСИФОВА САМОКОНТРОЛА

Самоконтрола је потчињавање своје воље Божјој вољи, живот према божанским начелима, а не према оклоностима. Самоконтрола је навика на ред у свим животним пословима без обзира на тешкоће које се јављају. Она значи прихватање Божје воље за образац понашања у свим ситуацијама, и Божје речи као правила за свакодневно владање.

Људи и жене који владају собом нису играчка у рукама искушења. Они се владају по истини и равнају према принципима. Не продају начела за људску похвалу нити скрећу с дужности да бк избегли нечију мржњу. Правило њиховог живота је Божја мудрост, а не људска филозофија.

Време полагања темеља за зграду принципа у којој се живи и ради је младост. Младост је време сетве које одређује жетву у овом животу и заувек. Самоконтрола води успостављању добрих навика, а искорењивању лоших.

Јосифов живот светли од његове ране младости као живи пример задивљујуће самоконтроле, коју никаква искушења нису могла сломити. Његово мишљење и његов избор у сваком тренутку били су на линији Божјег страха и мудрости. Његове намере су остале чисте упркос најпрљавијим искушењима. Правац његовог кретања могао се са сигурношћу предвидети, без обзира на клизав терен. Јосифова самоконтрола почела је под кровом очевог шатора, а крунисана је највишим положајем на двору једне од највећих империја старога света.

Потомак сумерског племића из града Ура, син Рахиле и Јакова, Јосиф је безбрижно живео у Ханану под будним оком свога брижног оца. Мајка му је умрла при рођењу његовог млађег брата, али је отац преузео све дужности родитеља и васпитача. Прве године његовог детињства биле су пресудне за формирање његовог карактера. Поштовао је очева упутства и показивао љубав и послушност захтевима Божје воље. Већ као дечак давао је доказе своје моралне озбиљности и чврстине. Научио је да савлађује своје жеље и прохтеве, и то се показало као пресудно у његовом каснијем животу.

Ретка унутрашња лепота зрачила је целим његовим бићем. У свом свакодневном животу показивао је изразите особине једног племенитог духа, братску пажњу и синовску нежност. Кад је остао без мајке, двоструко јаче се његово срце привило уз оца. Љубав је била обострана. Чак је Јаков "волео Јосифа више него иједног свога сина". 1. Мојсијева 37,3. Иако то није била очева безразложна пристрасност, ипак је постала узрок многим Јосифовим невољама.

Иако је Јосиф љубио своју браћу, они су га омрзли. "А браћа видевши где га отац љуби највећма између све браће његове, стадоше мрзети на њ." 1. Мојсијева 37,4. Изненада им се пружила прилика за освету и они су је искористили. Нису се обазирали на то што је Јосиф прешао целу пустињу да би их нашао и донео им понуде од куће, ухватили су га с

намером да га убију, али су учинили нешто што је било горе од смрти: продали су га као роба мадијанским трговцима. Ови су га одвели у Египат и препродали Петефрију, заповеднику фараонове гарде.

Од очевог љубимца постао је бедни роб. Његова шарена хаљина је умрљана крвљу једног закланог јарета и послана оцу са округном поруком: "Нађосмо ову хаљину, види је ли хаљина сина твојега или није." 1. Мојсијева 37,32. Јаковљева непромишљена пристрасност довела је до тешких последица. Не само да је привремено изгубио Јосифа, него се и Јосиф као син љубимац изненада нашао у улози последњег слуге у туђој кући. Али у тим горким тренутцима Јосифове мисли су се окренуле Богу за помоћ.

Од раног детињства научио је да љуби Бога и да му се обраћа. Сада су све очеве лекције живо искрсле пред његовим уплаканим очима. Његов отац био је далеко, али Бог његовог оца био је с њим. То му је вратило поверење и снагу. Одлучио је да му се потпуно преда и да му служи у туђини као код куће.

Јосиф се нашао на прекретници, али је изабрао стазу дужности, и то га је спасло. Његов очајан положај довео га је у најближу везу с Богом, и овај лепушкасти младић преобразио се у човека од речи, разумног, храброг и начелног. Прихватио је Божју вољу као највишу власт над собом, и тиме задобио контролу над својим осећањима и жељама. Убрзо се његов избор показао као правилан. „И Господ беше с Јосифом, те би срећан... и господар његов виде да је Господ с њим ... и постави га над целим домом својим." 1. Мојсијева 39,2-4.

Све дотле је Јосиф остао неокаљан грехом у незнабожачком Египту. А када се томе најмање надао његова самоконтрола је бачена у најжешћи окршај са самим собом. Искушење којем је био изложен изгледало је јаче, лукавије и неодрживије од свих других. Његова невиђена морална чистота и лепота карактера која је озаривала његово младићко лице била је изазов за непријатеља; господарица је решила да га освоји по сваку цену.

Јуриш на тврђаву Јосифаве самоконтроле дошао је кад су пропали сви маневри сотонске стратегије и женског лукавства. Јосиф је био свестан последица затварања свих капија господаричиној љубави. Знао је да га чека немилост, тамница а можда и сама смрт. Његова цела будућност зависила је од његове самоконтроле. Али, пре него је коцка бачена, одлука је била донесена. На отворени изазов није дуго чекао, али га је дочекао спреман. Остављајући своју хаљину у рукама насртљиве господарице, Јосиф је открио сву силу хришћанске самоконтроле: савршену хладнокрвност, промишљеност и присебност.

Бежећи од греха, Јосиф се приближио престолу Свевишњег. Одужујући се господару поверењем за поверење, Јосифова прва мисао била је Бог. Знао је да се увек налази у његовом присуству, и није ни помислио да га изневери. Водећу мисао своје самоконтроле изразио је речима: „Како бих учинио тако грдно зло и Богу згрешио?" 1. Мојсијева 39,9.

Да Петефрије није био уверен у Јосифову невиност, Јосиф би места био кажњен смрћу. Овако, он га је само послао у затвор, али за Јосифа је тамнички праг био подножје фараоновог престола. Из тамнице је ступио пред фараона. Његова самоконтрола била је богато награђена. Како су дивно звучале фараонове речи пуног признања његове невиности: "Нема никога тако мудра и разумна као што си ти ... Ево постављам те над свом земљом Мисирском. И скиде фараон прстен с руке своје и метну га Јосифу на руку ... И ожени га Асенетом, кћерју Потифере свештеника Онскога." 1. Мојсијева 41,39-45.

НА ИСПИТУ ХРАБРОСТИ

Хришћански живот је нешто више него што се то обично мисли. Он се не састоји само из питомости и стрпљења, кротости и љубазности. Хришћанин је увек спреман да благо одговори на гневно питање, али је исто тако спреман да се херојски одупре злу. Он мора да има херојску храброст да би се могао супротставити противнику који иде "као лав ричући ... и тражи кога да прождере". 1. Петрова 5,8. "Противите се ђаволу, и побећи ће од вас" (Јаков 4,7) — је божанско охрабрење хришћанске храбрости, чврстине, енергије и истрајности ...

Хришћанин зна да "свему има време, и сваком послу под небом има време". Проповедник 3,1. Има време кад треба седети и чекати Господа, а има време кад треба устати и борити се за оно што је право. Уравнотежен карактер је не само кротак и стрпљив, него је и храбар и непоколебљив. Ниједна црта карактера не сме се развијати на штету друге. Уравнотеженост карактера спречава да одушевљење постане фанатизам, а ревност нетрпељивост.

Кротост и храброст мењају историју, али оне нису само историјске врлине! Оне и данас господаре у свим животним околностима једног хришћанина као некада у историји о Мојсију и Израилу. Кротост је била златна жица Мојсијевог карактера, уплетена челичном храброшћу. Да поновимо укратко његову биографију. Рођен је као роб у богатом Египту и био осуђен на смрт пре него што је почео да живи. Остао је у животу, јер га је крила неустрашива и добра мајка. Своју храброст и поверење у Бога показала је и онда када је начинила непромочив ковчежић и сакрила га међу трском на обали Нила. По Божјем провиђењу, Мојсија је пронашла египатска принцеза и посинила га. Као наследник фараоновог престола, Мојсије је добио највише образовање на египатском двору. Али четрдесет година касније уместо на престо, отишао је у изганаство. Његова храброст није ишла укорак са његовом кротошћу. Зато је све изгубио и побегао у Синајску пустињу. Тамо је постао пастир за следећих четрдесет година, док је његов народ и даље подносио тешко ропство у Египту.

За то време Мојсијев карактер је претрпео знатне исправке. А онда, у годинама кад обично престаје свака активност, Бог је позвао Мојсија за нових четрдесет година службе. Кад је Мојсије навршио осамдесет година, његово стварно животно дело је тек почињало. Али, пре него што је Мојсије променио ток историје, Бог је нашао начин да испита његову кротост и храброст. Ево нас на самом испиту. Он почиње првим стихом четврте главе Друге књиге Мојсијеве. Мојсије је срео Бога код жбуна који је стално горео али није сагоревао. Ту је Мојсије добио упутства о свом задатку. Требало је да се врати у Египат и затражи слободу за свој народ од самог фараона. Мојсијево устезање било је израз његове понизности, али је у следећем тренутку показао такву храброст која га је уврстила у ред најхрабријих људи свих времена.

"А Мојсије одговори и рече: Али неће ми веровати ни послушати гласа мојега; јер ће рећи: Није ти се Господ јавио." 2. Мојсијева 4,1. Био је то зналачки одговор, али Бог се не равна према људској логици и знању, баш као ни хришћанска храброст. Мојсијева храброст требало је да се ослања на веру у Бога, а не на снагу свога ума. Требало је да гледа у лице опасности послушношћу, а не искуством, храброшћу, а не логиком.

"А Господ му рече: Шта ти је то у руци? А он одговори: Штап." 2. Мојсијева 4,2. Наравно, Бог је знао шта Мојсије има у руци. Својим питањем само је обратио Мојсијеву пажњу на њега. Био је то обичан пастирски штап из оног времена, дугачак, мало повијен на врху, којим је Мојсије могао да заустави овцу кад бежи или зађе с пута. То је био инструмент његове професије, један од најстаријих од свих инструмената на свету, и један од најскромнијих. Сада, међутим, овај штап ће постати инструмент многих чудеса. На крају ће бити назван "Божји штап".

"Баци га на земљу", диктирао је Бог Мојсију задатак из храбрости. Мојсије је то учинио и шта се догодило? "А он поста змија." Штап се претворио у змију и Мојсије сместа "побеже од ње". 2. Мојсијева 4,3. Према људској логици, Мојсије је учинио оно што је било најпаветније. Мојсије је живео у пустињи четрдесет година и познавао је змије. Чим је побегао од ове, она је без сумње била нека позната отровница или нека непозната змија застрашујућег изгледа.

А онда је дошла необична наредба. Бог је наредио Мојсију да се врати: "Ухвати је за реп!" Била је то одлучујућа проба Мојсијеове вере и храбрости, а не шала. Бог се није играо с Мојсијем. Требало је да се види да ли Мојсије има храбрости да изврши што ће Бог тражити од њега као вође израиљског народа. Ухватити живу отровницу за реп је много лакше рећи него учинити. Змије отровнице се не хватају за реп нити се то чини голим рукама. Такав покушај био би раван самоубиству. Змија може да се окрене као муња и да уједе пре него је ико дотакне.

Мојсије је знао да је опасно ухватити змију за реп. Било је то супротно његовом искуству и разуму. Али у Божјем присуству морао је да одбаци своје разлоге и да поступи једино по вери у Божју реч. Само тако је могао да прође кроз ову херојску пробу вере и храбрости. Морао је да више верује у Божју реч него у свој здрави разум и велико искуство. Тек кад је научио да неустрашиво послуша, могао је да постане изабрани вођа Божјег народа.

То је и учинио. Кад се окренуо према змији, у његовим очима огледала се храброст, вера и послушност. Враћао се гледајући чврсто непријатеља у лице. Није скретао поглед суочавајући се са неизбежном смрћу. Послушност је могла значити сигурну смрт, али Мојсије је послушао. Пружио је руку. "И пружи руку своју и ухвати је, и опет поста штап у руци његовој." 2. Мојсијева 4,4.

Упркос својим поодмаклим годинама Мојсије је био човек предузимљивости и снаге, иначе се никада не би усудио да ухвати змију за реп. Он је показао веру, послушност и храброст — три особине које су нам увек потребне.

Једним чудом, змија је опет постала штап. Бог је био господар ситуације. Сада је Мојсије знао да може имати поверења у Божје наредбе. Другим речима, знао је да може сваки проблем решити вером, храброшћу и послушношћу. Његова храброст била је награђена. Из тих стопа пастир је постао један од највећих ослободилаца у историји света и Божји бесмртни пророк.

САМООДРИЦАЊЕ – ПУТ СЛАВЕ

Права срећа у овом животу долази једино као резултат самоодрицања. Право хришћанско самоодрицање пролази као плуг кроз наслеђене и стечене особине карактера и мења све околности и прилике кроз које пролази. Самоодрицање није пети точак у колима живота, него увођење принципа великог учитеља Исуса Христа у све прилике и неприлике живота. Нема савршенства карактера без самоодрицања. Иако није могао досећи свој Узор, ипак је апостол Павле пред крај свога живота могао рећи да је био сасвим близу кад је рекао: „Јер ја се већ жртвујем и време мог одласка наста." 2. Тимотију 4,6.

Самоодрицање је један од оних плодова на стаблу карактера које рађају само они који су стварно повезани са Богом. Њихова дела можда неће објавити фанфаре на бориштима света, иако су њихове победе против зла и кушања славне и велике. Можда нико не примећује жестину борбе ових тихих бораца; али очи Онога који види све тајне у срцу примећују сваки напор у самоодрицању. Да би се показало самоодрицање, потребно је време пробе или жртве. Тек кад наиђу невоље и тешкоће, развија се горљивост самоодрицања и топла осећања сваког правог Христовог следбеника. На њих се онда односи највиши позив као признање самоодрицању упућен преко псалмисте: "Скупите ми свеце моје, који су учинили са мном завет на жртви." Псалам 50,5.

Кад се буде овај позив упутио свим генерацијама света у једном истом часу Христовог поновног доласка, нико не зна колико ће безимених бораца изаћи да прими венац вечног живота. Колико ће бити непознатих мајки сличних Јохаведи, мајци Мојсијевој, колико хероја вере сличних Ђакону Стефану, Павлу, Јовану Крститељу и другим небројеним херојима вере, љубави и самоодрицања! Ниједан од њих није живео за себе. Свако од њих је знао да је самоодрицање закон самоодржања. "Ко хоће душу своју да сачува изгубиће је, а ко изгуби душу своју мене ради наћи ће је", рекао је Христос уздижући закон самоодрицања као кључну тачку свог учења.

"Оче, прослави име своје" — била је лозинка Христовог живота. Исус је рекао: "Ако зрно пшенично паднувши на земљу не умре, онда једно остане; ако ли умре, много рода роди." Јован 12,28.24. Закон сејања је закон живота, а сејање себе у њиву живота за Христа право је хришћанско самоодрицање. Земљорадник чува жито бацајући га. Давати значи живети. Самоодрицање није ништа друго него давање себе у "жртву живу, угодну Богу" вршењем своје дужности према Богу и човеку. Главна, моторна сила самоодрицања је Христова љубав као што говори апостол Павле: "Јер нас љубав Христова покреће." 2. Коринћанима 5,14.

Јохавед, Мојсијева мајка, одрекла се себе и изложила свој живот опасности кад је одлучила да чува тек рођеног Мојсија упркос фараоновом наређењу о погубљењу свих новорођених дечака. У то време Египат је био најмоћнија и најцивилизованија нација. Из Јохавединог скромног дома Мојсије је изашао као египатски принц и наследник престола. У египатским школама је стекао највише цивилно и војничко образовање. Својом личном привлачношћу и принчевским држањем, умним и физичким способностима, Мојсије је

постао понос нације. Нико није могао да примети клицу самоодрицања која се крила дубоко у Мојсијевом срцу, засејану још у колевци која га је њихала крај мајчиних колена! Ни по каквој људској оцени Мојсијевог карактера, његово одрицање од царске власти и моћи није долазило у обзир! Па ипак, самоодрицање је било невидљиво уткано у Мојсијев карактер. Прва вест о томе на страницама Новог завета дата је у реченици: "Вером Мојсије, кад би велики, не хтеде да се назива син кћери фараонове; и воле страдати с народом Божјим, неголи имати земаљску сладост греха," Јеврејима 11,24.25.

Љубав према себи, себичност и славољубивост спадају међу најјаче људске страсти. Исход борбе против њих може се само наслућивати, али не и прогнозирати! Било је потребно да се Мојсије свакодневно посвећује божанској Истини да би добри елементи у његовом карактеру остали непобеђени од елемената сотонине природе. Један тихи глас говорио је Мојсијевом срцу да само деоничари божанске природе у самоодрицању и жртви могу бити деоничари божанске славе и моћи. Вера, је Мојсија водила да гледа у невидљиво и вечно. Самоодрицање га је оспособило да напусти сјај дворског живота и да се одрекне "сладости греха" који је царовао у дворским круговима. За Мојсија та „жртва“ није ни представљала жртву! У његовој души почињао је нов живот!

После четрдесет година боравка у школи пустиње, Мојсије је приметио да се пут самоодрицања претворио у пут моћи и славе! Постао је вођ једног изузетног народа и пријатељ Божји. Са Богом је говорио лицем к лицу, као пријатељ с пријатељем. И кад је доспео на врх пирамиде части и славе, Мојсије је поново морао увидети да је пут у живот и даље само пут самоодрицања!

Мојсије је стајао поново на прагу једног великог преокрета! Поново је зашао у тренутке кризе који су тражили човека чврсте решености, одлучности и храбрости; изнад свега и у свему тражило се самоодрицање. Док је Мојсије био на Синајској гори, народ "начини теле код Хорива, и клањаше се кипу". Псалом 106,19.

Тиме су Израилци препунили чашу свога отпада од Бога. Бог је рекао Мојсију: "Иди, сиђи, јер се поквари твој народ ... Брзо зађоше с пута, који сам им заповедио; начинивши себи теле ливено, и поклонилише му се ... и рекоше: Ово су богови твоји, Израилу, који те изведоше из земље Мисирске." И онда је додао: "И сада пусти ме да се распали гнев мој на њих и да их истребим; али од тебе ћу учинити народ велик." 2. Мојсијева 32,7.8.10.

Како су необично звучале ове речи са Христових усана усред Старог завета, са Горе закона! Није ли се већ Голгота назирала у пламену и диму Синаја? Није ли већ тада Исус одложио своју славу, своју власт, своју моћ, богатство и силу одричући се себе за спасење човечанства? Где је било Мојсијево срце у том пресудном тренутку? Кушање је било велико: хоће ли Мојсије изгубити из вида себе и поново се заузети за овој народ? Господ му је рекао: "Пусти ме!" Хоће ли он рећи као некада Јаков: "Нећу те пустити!"

Био је то одлучујући тренутак не само по живот народа него и за Мојсија. Хоће ли се Мојсије поново одрећи себе као некад на двору фараоновом? Да ли је заиста научио лекцију самоодрицања? Хвала Богу, Мојсије је научио! Заборавио је на себе! Није се полакомио да постане отац једног новог Божјег народа! Не! Понизно је завапио ка Господу молитвом за опроштај која се завршавала речима: "Али опрости им грех: ако ли нећеш, избриши ме из књиге своје, коју си написао." 2. Мојсијева 32,32.

Мојсије није дао свету само узор закона него и узор самоодрицања! Не заборавимо то! Закон и љубав иду пред Богом руку под руку. Одрекавши се себе, Мојсије је постао симбол Исуса Христа који је такође прославио Божји Закон одричући се себе! Мојсије је постао не само законодавац него и посредник! Он је посредовао по цену сопственог живота! Како? "Јер се држаше Онога који се не види као да га виђаше." Јеврејима 11,27. Самоодрицање се стиче гледањем у Христа, то велико пшенично зрно које је пало и умрло да бисмо ми устали и живели кроз сву вечност!

ВЕРНОСТ ИЗ АВЕЛ-МЕОЛЕ

Верност је тачност у испуњавању својих дужности, извршавање својих обећања, без колебања и изнад личних склоности, онако како је дефинише Библија: "Што каже неће ли учинити, што рече неће ли извршити?" 4. Мојсијева 23,19.

Верност је осећање правде без колебања, потчињавање Божјим намерама, послушност "до саме смрти" (Филибљанима 2,8), штавише "до смрти на крсту" коју је Христос прихватио да би нас осведочио у своју љубав и верност.

Веран је био и онај слуга из Христове приче о талантима који је умножио оно што је добио, и извршио дужност коју је имао. Њему је господар рекао: "Добро, слуго добри и верни! У малом био си ми веран, над многим ћу те поставити." Матеј 25,21.

Верном слуги није било свеједно како ће обавити мале дужности и обичне послове. Његов успех није зависио толико од обдарености колико од радне енергије и посвећења послу. У сваком своме подухвату и поступку он је откривао верност као начело свог карактера. Он је био "радник који се нема чега стидети". 2. Тимотију 2,15.

Кад верност стави руку на плуг, више се не окреће натраг до краја њиве; кад пође на посао, не враћа се кући док га не обави. Тешкоће на путу су само подстрек на јачи напор, на марљивије учење и потпуније коришћење времена. Верност се у потпуности посвећује задатку који јој је Бог поверио. Она је вољна да изврши сваку Божју заповест, и да се одазове сваком позиву његове Речи као што се одазвао пророк Исаија: "Ево мене, пошљи мене." Исаија 6,8.

Веран младић слуша шта Бог говори њему, а не другима, јер сви немају исти посао. Карактеристика верне девојке је љубав према Богу изнад свега. Верност Богу подразумева и верност човеку. Она значи непоколебљивост карактера који је прихватио Божју мисао: "Зато чувајте дух свој да не чините невере." Малахија 2,16.

Сликовити пример верности једног младића је живот и дело пророка Јелисија, сина Сафатова, "из Авел-Меоле" (1. Царевима 19,16). Док је он упоредо са слугама орао њиву са дванаест јармова волова, пророк Илија је завршавао своју земаљску мисију. Требало је да постави другог човека на своје место, Крећући се својим путем на север, Илија је приметио ову необичну слику. Његову пажњу привукао је млади Јелисије син богатог Сафата, који је радио као обичан радник на имању свога оца.

Сафат и Јелисије, отац и син, у време највећег отпада од Бога, нису савили колена своја пред Валом, идолом цара Ахава и царице Језавеље. Далеко од дворског сјаја и разузданости, Јелисије је стекао све навике природне једноставности и послушности према Богу и родитељима. Био је непоколебљив у својој верности и поштењу. Црте његовог лица биле су племените, а његови покрети су изражавали "увежбаност једног изузетног радника. Одмах је падало у око да је био вичан свим пословима у пољу, али да је био и свестрано образован. Учећи да сарађује са својим оцем, Јелисије је научио да сарађује са Богом.

Био је то младић за кога је Господ рекао Илији: "А Јелисија сина Сафатова из Авел-Меоле помажи за пророка место себе." Илија је послушно пошао на север да нађе Јелисија

и нашао га је на правом месту: запосленог и спрамног да слуша и способног да заповеда. Јелисије није знао за Божје намере, али верношћу у малим дужностима доказивао је да је спреман и за велике и узвишене задатке.

"И идући мимо њ Илија баци на њ плашт свој." 1. Царевима 19,19. Дух Божји је помогао Јелисију да разуме значење Илијиног поступка. Био је то знак да га Бог позива да буде Илијин наследник. Ни за тренутак није оклевао. "А он остави волове, и отрча за Илијом и рече: Да целујем оца својега и матер своју; па ћу ићи за тобом. А он му рече: Иди, врати се, јер шта сам ти учинио?" 1. Царевима 19,20.

Илијине речи нису значиле одбијање него пробу верности. Јелисије је требало да израчуна цену — да сам одлучи хоће ли поћи или не. Бог може да ради само са онима који су спремни да плате цену своје верности. Јелисије је без оклевања напустио дом где је био вољен да би се прикључио пророку у његовом несигурном животу.

Јелисије је дао прво место у свом животу Богу. На Божји позив он је одговорио познатом лозинком верности: "Ево мене, пошаљи мене!" Био је вољан да учини све што Господ наређује. Наставио је да буде веран у малим стварима посвећујући се служби у понизности. Као помоћник пророка Илије верно је испуњавао задатак водоноше: поливао је руке пророку Илији посвећујући се верности у маломе да би одговорио дужности у великоме.

Младићев живот поред старог пророка није био ни лак, ни без кушања. Опасности је било много, али се он на сваком кораку ослањао на Господа. Био је кушан да мисли на родитељску кућу, али је он одбио такве мисли. Знао је да се не сме окретати држећи плуг, па се није окретао ни удобном животу у Авел-Меоли. Научио је како се носе терети и одговорности и доказао да је веран своме звању.

Неколико година Илија и Јелисије радили су заједно. Јелисије се све више оспособљавао за узвишено дело вође Божјег народа. Бог га је почаствовао својим избором и поставио на место где је могао да стекне понизност, послушност и спремност на жртву. Била је то виша школа верности у којој се Јелисије развио у праведног, принципијелног и одлучног човека, коме је Бог могао поклонити поверење.

Не једном је његова вера стављена на пробу. У Галгалу му је Илија рекао да се врати кући, али је Јелисије научио да нема гледања уназад, ни обесхрабрења пред тешкоћама. Није се дао вратити натраг, него се још више приближио уморном пророку: "Тако жив био Господ", рекао је Јелисије, "нећу те оставити!" 2. Царевима 2,2.

Била је то највиша верност, служба до краја пред неизвесношћу и растанком. А онда је дошла награда иако је Јелисије није тражио. Илија је отишао у вихору на Небо, али је оставио наследника двоструко мудријег од себе. Јелисије је тражио Духа Божјег, духа Илијиног, и добио га двоструко. То је била изузетна награда за изузетну верност ...

НАГРАЂЕНА ПОСЛУШНОСТ

Отказујући послушност Божјем Закону, људи не знају шта чине. Божји Закон је препис његовог карактера. Он је отеловљење принципа његовог царства. Онај који одбије да прихвати те принципе, ставља себе изван тока Божјих благослова.

Славне могућности пружене Израилу могле су бити остварене једино послушношћу Божјим заповестима. Иста племенитост карактера, иста пунина благослова духа, тела и душе, благаслови у кући и на пољу, благослови за овај живот и за онај који ће доћи — доступни су нам једано кроз послушност.

Послушност свакој Божјој речи је услов за успех. Победе се не стичу церемонијама и фразама, него једноставном послушношћу највишем Заповеднику, Господу Богу небеском - Онај који се ослања на овог Вођу неће никад знати за пораз. Пораз долази кад се ослањамо на људске методе, људске идеје, а Бога стављамо у други план. Заповедник небеске војске хтео је да његов народ научи лекцију послушности, да буде послушан и онда кад нема изгледа на успех.

Послушност је дефинисана као пут у Божји Град; вера не ослобађа човека од послушности; напротив, само вера нас чини деоничарима Христове милости и оспособљава вас да будемо послушни. Ми не задобијамо спасење нашом послушношћу, али послушност је плод вере: "Који год у њему стоји не греша ..." 1. Јованова 3,6. Послушност је усклађивање наших осећања, наших мисли, наших намера и нашег деловања са Божјом вољом која је изражена у његовом светом Закону. Права љубав према Богу открива се у послушности његовим заповестима.

Бог је заповедио Јеремији да окупи синове Јонадавове у кућу Господњу, у једну од одаја, да постави вина пред њих и позове их да пију. Јеремија је учинио као што му је Господ наредио. А они рекоше: Нећемо пити вина, јер Јонадав, син Рихавов, отац наш, забранио нам је рекавши: Не пијте вина, ни ви ни синови ваши до века ... И послушасмо глас Јонадава, сина Рихавова, оца својега, у свему што нам заповеди да не пијемо вина свега века својега, ни ми, ни наше жене, ни синови наши, ни кћери наше ... и слушамо и чинимо све како нам је заповедио Јонадав отац наш." Јеремија 35,5-10.

Послушност мора произлазити из принципа без обзира на осећања, емоције или неемоције. Проба хришћанске исправности су Христове речи: "Ко позна моје заповести и врши их тај ме љуби ..." Јован 14,21. Ваша послушност Божјим заповестима доказаће вашу праву приврженост светости и праведности.

Бог је указао на оштру супротност између послушности Јонадавових синова и непослушности побуњеног народа. Синови Јонадавови су слушали заповест свога оца и сада су одбили да буду наведени на непослушност. Али Јудејци су одбили да послушају Божје речи, и последице су биле неминовне.

"Извршују се речи Јонадава сина Рихавова, који забрани синовима својим да не пију вина, и не пију вина до данас, него слушају заповест оца својега; а ја вам говорих зарана једнако, а ви ме не послушасте. И слух к вама све слуге своје пророке зарана једнако говорећи: вратите се сваки са свога пута злога, и поправите дела своја и не идите за другим боговима служећи им ... али не пригнусте уха својега нити ме послушасте. Да, синови Јонадава сина Рихавова извршују заповест оца својега што им је заповедио, а тај народ не слуша мене ..." Јеремија 35,14-17.

Јонадавови синови су били похваљени због своје послушности у време кад су остали синови Израилеви одбили да послушају Божји глас. Оне који нису хтели да чују шта Бог говори нити да се одазову на његов позив, чекала је неминовна казна. Јеремија је поновио речи похвале од Господа верним синовима Јонадавовим и обећао им благослове у Господње име: "Што слушате заповест Јонадава оца својега и држите све заповести његове и чините све како вам је заповедио, зато ... неће нестати Јонадаву сину Рихавову човека који би стајао преда мношвом до века." Јеремија 35,18.19.

Ако су упутства доброг и мудрог оца била тако строго поштована од стране његових потомака да би се осигурали против зла неузддржљивости, Божји ауторитет је требало поштовати далеко више од људаког. Бог је наш Створитељ и Заповедник, безгранично силан и незадржив кад мора бити извршена казна. У својој милости Он се служи различитим средствима да људи увиде своје грехе и покају се. Али ако наставе путем преступништва одбацујући опомене које им се упућују и радећи насупрот његовој вољи, последице морају доћи. Божји народ може да напредује само уз помоћ његове милости и бригом његових небеских посланика. Он ће устегнути своју милост и неће чувати оне који су одбацили његове савете и презрели његове укорје.

Христос је показао да је Божји Закон закон љубави, израз његовог божанства. Он је показао да је послушност његовим принципима услов људске среће и сигурности, темељ и стубови људског друштва.

Идеал апостола Павла била је добровољна послушност Божјем Закону. Он је своје речи, дела и своја осећања довео у склад и под контролу Божјег Духа.

Послушност Божјем Закону је кључ напретка сваког појединца. Онај који даје мудрост и вештину најбољи је Учитељ, и Он нас може оплеменити и уздићи ако смо послушни његовом Закону. Награда послушнима је заштита од болести, снага разума и разборитости и обиље мира: „О, да си пазио на заповести моје! Мир би твој био као река, и правда твоја као валови морски." Исаија 48,18.

ХЕРОЈ ХРИШЋАНСКОГ ЗВАЊА

Векови се обележавају херојима, а личности херојством. Хришћански хероизам значи владање над собом према начелима Божје Речи. Хероји су они млади људи и жене који умеју да владају собом, чије су одлуке чврсте и намере непоколебљиве. Они су непрекидно будни и траже Христово присуство у свакодневним дужностима и пословима. Сваки младић и девојка мора да бије своју личну битку за победу над собом, али ни Бог не може да нас учини херојима ако не тражимо његову помоћ и сарадњу.

Хероизам значи далеко више од физичке снаге. Он значи да "реч Божја у вама стоји" и да сте "надвладали нечастивога". 1. Јованова 2,14. Библијски хероизам значи ум који је навикао да мисли јасно и трезвено према начелима „здрог духа у здром телу". Хришћански хероизам значи поседовање божанске природе и верност Божјим захтевима до краја. Хероизам пита за пут, а не за цену, и као што се магнетска игла држи севера, тако се хероизам држи правде макар се небо срушило. Херојске личности се не могу ни купити ни продати. Верни и поштени до сржи, они заступају истину чврсти као стена и својим примером светле онима који су у тами.

Многи занемарују мале дужности зато што су мале, али хришћански хероизам значи верност у најмањој ствари. Вођени правим начелима у малим стварима, четворица младића на вавилонском двору створили су навике, навике су формирале карактер, а карактер је одлучио њихову судбину за сва времена. Бог је довео Данила и његове другове у везу са великим људима Вавилонског царства да би их упознао са правим начелима херојске религије. Њихово херојско испуњавање малих дужности донело им је високо признање и звање хероја хришћанских начела.

Како се постаје херој хришћанског звања? Данило је од роба постао слободњак и од слуге господар оног тренутка када је "у срцу одлучио да се неће окаљати краљевим јелима и вином с његова стола". Данило 1,8. Право херојство почиње у срцу скривено од било чијег погледа осим Божјег. Данилова биографија почиње подацима да је био дете из породице јудејских царева, али то није била основа за његову одлуку. Међутим, његова одлука говори да је био васпитан у духу верности Божјим начелима праве трезвености и умерености.

Као студент на вавилонском универзитету цара Навуходносора, заједно с осталим јеврејским студентима сматран је чланом царске куће са посебним предностима. Требало је да се храни за царском трпезом за све време школовања, које је трајало три године, а онда да "стоји пред царем" (Данило 1,5). Али овај будући херој вере знао је да је храна и пиће са царског стола симбол сједињења са царем и његовом незнабожачком религијом. Суочен са идолопоклоничким богослужењем, Данило је одлучио да остане веран Богу и сједињен с његовом силом и мудрошћу.

Иако је храна са царског стола значила цареву наклоност према овим младићима и бригу за њихов физички и духовни напредак, пре изношења на сто она је посвећивана

идолима и служила се у част вавилонских богова. У оваквом случају, верност према једином Богу забрањивала је Данилу и његовим друговима да је прихвате. Чак и сама жеља за том храном значила би одрицање од вере и гажење начела Божјег Закона. Осим тога, из родитељског дома Данило је понео права начела трезвености и умерености у исхрани. Био је свестан своје одговорности Богу за све урођене и стечене способности тела и духа.

Припреме за претапање Данила и његових другова у поданике овог незнабожачког царства и религије биле су смишљене и поступне. Управитељ двора им је најпре наденуо вавилонока имена. Данило је постао Валтасар, али промена имена није могла да промени његов карактер. Јеврејско име Данило значило је "Бог је мој судија", и Данило није изневерио наде својих родитеља.

Ступајући у двор својих победника, Данило се није осећао као побеђен. Био је вољан да слуша све оне који су имали право да му заповедају, али није дозвољавао да га ико скрене с пута дужности, правде и истине.

Данилови нови господари брзо су увидели да га никаква претња силом неће одвојити од библијских начела која је усвојио у родитељском дому. Иако је то могло значити увреду за цара и губитак чак и живота, Данило је одлучио да остане веран божанским природним и моралним принципима. Могао је наћи многа извињења за скретање од своје привржености једноставности и умерености, али их он није тражио. Страх Божји био је темељ његовог херојског држања пред опасношћу. "Данило је у срцу одлучио да се неће окаљати краљевим јелима и вином с његова стола, па замоли двораничког старешину да га поштеди те се не окаља." Данило 1,8.

Ни у једном тренутку Данило није поступао непромишљено. Он није желео да се истакне нити је хтео да буде особењак. Једино што је тражио било је да не увреди Бога. Знао је да би и најмање одступање од принципа ослабило његове моралне снаге. Зато се чувао првог погрешног корака, и није зажалио. Његово херојство било је богато награђено.

Много касније, у дубокој старости, написао је у својој књизи: "И даде Бог Данилу те нађе милост и љубав у старешине над дворанима." Данило 1,9. Свој успех Данило није приписао себи него Богу. Било је то његово херојство, али он га је назвао Божјом милошћу! Узимајући "поврће за јело" и "воду за пиће", постао је са својим друговима "лепши и угојенији него сви дечаци који јеђаху од краљевих јела". Данило 1,12.15. А кад је дошло време полагања испита пред царем, "у свему мудро и умно о чему их испитиваше краљ, нађе се да су десет пута врснији од свих". Данило 1,20.

Својом разборитошћу и праведношћу, чистотом и добротом у свакодневном животу Данило је доказао да је веран принципима наученим у детињству. Веран и одлучан, он се потчинио божанском вођству, тако да је Бог могао кроз њега да изведе своје намере.

Данилов живот је илустрација онога шта сачињава посвећен карактер. Он је лекција за све нас, нарочито за младе. Стриктно усаглашавање са Божјим захтевима је благотворно за здравље духа и тела. Да бисмо постигли висок морални и интелектуални ниво, потребно је да тражимо од Бога снагу да поштујемо строгу уздржљивост у свим животним навикама. У искуству Данила и његових другова видимо тријумф принципа над искушењем апетита. Њихов пример показује да млади људи, држећи се религиозних принципа, могу да победе жеље тела и да остану верни Божјим захтевима, без обзира на цену.

Највећа потреба света је потреба за људима — људима који се не могу ни купити ни продати, људима који су из дубине душе верни и послушни, људима који се не боје да назову грех његовим правим именом, људима чија је савест верна дужности као магнетска игла полу, људима који ће се држати правде макар се и небо срушило.

Успех не долази случајем нити здравље срећом. Херојство се не стиче преко ноћи, али награда траје вечно.

ПАВЛОВО ЗАДОВОЉСТВО

"Будите задовољни оним што имате" — то је начело које се у Библији понавља из књиге у књигу, и од генерације до генерације. "Нека ваше владање буде без похлепе за новцем!" (Јеврејима 13,5) — то је правило хришћанског понашања и Христовог учења. "Јер сам се ја навикао бити задовољан оним у чему сам", писао је апостол Павле. "Знам и постити, знам и изобилувати ... и сит бити и гладовати, и изобилувати и немати. Све могу кроз Онога који ми даје моћ." Филибљанима 4,11-13.

И кад ништа није имао од материјалних добара, имао је Христово обећање: "Нећу те оставити, нити ћу од тебе одступити." Јеврејима 13,5. Апостол Павле је био задовољан у испуњавању својих дужности, а не прохтева. За њега је задовољство значило радост да служи, а не да му служе. Његов дух је био задовољан богатством Христовог присуства без обзира на материјалне услове и финансијску ситуацију. Ослобођен похлепе и лакомости свога доба, иако је био римски грађанин, могао је да каже као хришћанин: "А кад имамо храну и одећу, будимо овим задовољни." 1. Тимотију 6,8.

Пре него што је постао хришћанин, Павле је био не само римски грађанин него и члан Великог већа јеврејске националне заједнице. Знао је да процењује шта вреди, а шта не вреди, шта је добитак, а шта губитак. Својим трудом и активношћу нашао се на највишем месту на друштвеним лествицама, а онда, одједном, одрекао се не само свога места у Синедриону него и свог јеврејског имена. Од Савла постао је Павле, од богаташа сиромаш. Бити хришћанин у оно време значило је изгубити, не само имање и положај, материјалну сигурност и друштвену подршку, него и право на егзистенцију. Нешто се крупно догодило са овим угледним Јеврејином и римским грађанином, сином богатог трговца и учеником славног Гамалаила кад је могао да каже: "Јер све држим за штету према преважном познању Христа Исуса Господа својега, којег ради све оставих, и држим све да су трице, само да Христа добијем ... Но што ми беше добитак оно примих за штету Христа ради." Филибљанима 3,8.7.

"Све држим за штету", говорио је Павле јеврејским великодостојницима. "Све држим да су трице", проповедао је незнабожачком свету свога времена. "Све оставих", писао је својој браћи по Христу. Оставио је све ради једног. Цео свет је дао само да Христа добије, и добио га је! Одмах после сусрета са Христом пред Дамаском и крштења у дамаштанској реци Авани, новообрађени Павле повукао се на размишљање и молитву у пустињу. "Отидох у Арапску", писао је Галатима (1,17).

У који крај Арабијског полуострва је Павле отишао, колико је дуго тамо остао, не знамо, али знамо да је тим путем пошао за Христовим стопама. Исус је такође одмах после свог крштења у Јордану отишао у пустињу, вођен Духом Светим, да се преда размишљању о своме задатку и молитви за његово извршење. У пустињи је Исус поновио стару истину о правом задовољству речима: "Неће живети човек о самом хлебу, него о свакој речи

Божјој." Лука 4,4.

Хлеб је само симбол живота, док је реч Божја сам живот, изворан и непатворен. Исус је био толико задовољан хлебом Божјих речи да је заборавио на пшенични хлеб помешан са ражи. Христово "јело и пиће" било је да чини добро људима. На Јаковљевом бунару рекао је својим ученицима: "Јело је моје да извршим вољу Онога који ме је послао, и да свршим његов посао." Јован 4,34. Павле је пошао Христовим стопама тражећи да сазна Божју вољу и да је извршава. Из пустиње се вратио с новом визијом и с новим поверењем у Божју реч. Био је задовољан што може да се ослања на руку Свемогућега.

Многи великани ума и срца развили су свој карактер у суровој школи пустиње. Оно што је Мојсије, назван принцем пустиње, научио и заборавио за време осамдесет година живота у пустињи, још увек задивљује свет! Исус је пошао из пустиње да од Земље начини рај Божјег царства милости, и покренуо је вечност на размишљање. У пустињи је Павле открио своју зависност од Бога и схватио да је његов задатак много већи од њега самог. Кад год помислимо да је наш посао у нашој руци и моћи, такво самозадовољство нас води право у провалију незадовољства са свим и свачим.

Међутим, Павле је у пустињи научио да пре него што Бог може ишта да учини кроз нас, мора да ради у нама. Право задовољство има своју цену, и Бог не може да ради с онима који не желе да је плате. Павле је ставио све што је имао у Божје руке, и за узврат добио карактер сличан Христовом. То га је учинило најзадовољнијим човеком на свету. Његово богатство огледало се у његовом задовољству. Он се саглашавао са Божјим Законом и телом и духом и душом. Зато је могао да саветује: "Да не царује, дакле, грех у вашем смртном телу, да слушате жеље његове, нити дајте удова својих греху за оружје неправедности, него дајте себе Богу, као живи из мртвих, и уде своје Богу за оружје праведности." Римљанима 6,12.13.

Задовољство је откривати да Реч Божја има још висина које нису досегнуте, дубина које још нису отпечаћене, и лепота које превазилазе све што је до сада виђено. Право задовољство је задовољство духа, а не тела, служба истини, а не жељама и склоностима своје физичке природе. Задовољство је имати достојанство једног цара у одори слуге. Исус је био задовољан да буде крштен рукама Јована Крститеља, а Јован Крститељ је сматрао да "није достојан њему обуће понети". Матеј 3,11. Своје задовољство Јован је изразио речима: "Ти треба мене да крстиш, а Ти ли долазиш к мени?" Матеј 3,14.

Задовољни Јован говорио је римским војницима који су долазили да их крсти: "Будите задовољни својом платом." Лука 3,14. Долазећи из Јорданске пустиње, одисао је божанским задовољством. Иако није био обучен у "меке хаљине", није био ни "трска коју љуља ветар" (Лука 7,25.24), него гранитна стена са Јудејских брда. За њега је Исус посведочио да "ниједан између рођених од жена није већи пророк од Јована Крститеља" (7,28). И апостол Павле је био велик кад је рекао: "А ја више не живим, него живи у мени Христос." Галатима 2,20. То је била Павлова дефиниција правога задовољства и он га је сматрао највећом наградом на свету.

КОРИСНА УЗДРЖЉИВОСТ

Развијање уздржљивости као једне од основних карактерних особина води сигурном успеху у хришћанском животу. За лично, породично и друштвено благостање уздржљивост је незаменљива. У библијској историји налазимо примере праве уздржљивости и лако откривамо колико је тесна веза између духовних и физичких моћи.

Библијска уздржљивост није сама себи циљ. Од сваког библијског хероја духа и вере тражила се и највиша физичка способност и снага да се издрже сви напори и победе све слабости. Много векова пре савремене медицине Библија је објавила да је уздржљивост у јелу и пићу лек за многе болести, а попуштање апетиту највећи узрок физичке и духовне слабости. Али, библијска уздржљивост не своди се само на обуздавање у јелу и пићу. Значај принципа уздржљивости је много шири и обухвата сва подручја физичког и духовног живота. Овај принцип је од почетка живота на Земљи био уткан у човеково божанско обличје.

Библија од самог свог почетка говори да је човек по свом првобитном карактеру лично на свог Створитеља. Његова природа, црте његовог карактера биле су у потпуном складу с вољом Божјом. Његов ум је био способан да схвати оно што је божанско. Његова осећања била су чиста, а његов апетит и нагони били су под контролом разума. Све док је живео у сагласности с Божјом вољом, био је савршено здрав и срећан. Онда је дошло прво кушање и то на изглед у тако једноставном питању као што је питање јела. Али показало се да је испит врло тежак. Питање је било несавладано и Адам је, као и Ева, доживео трагичан крај.

За Еву је било скоро свеједно да ли ће послушати Бога или не у тако малом питању као што је залог од плода са забрањеног дрвета. За Еву је укус тога плода био далеко од тога да буде укус смрти; чак га је понудила и своме мужу. Ко је онда могао знати, у тренутку кушања апетита, какве ће ужасне последице донети само један погрешан корак, само један степен мање на скали уздржљивости?! Можда је управо посматрајући проблем греха апостол Павле дао једну од великих дефиниција уздржљивости: "Све ми је слободно, али није све на корист; све ми је слободно, али нећу да што овлада мноме." 1. Коринћанима 6,12.

Необично је али истинито да и данас многи хришћани деле Евино мишљење да је питање јела и пића и сувише незнатно да би требало да постану пробирачи у јелу и пићу, и да праве разлику између умерености и неумерености, уздржљивости и неуздржљивости. Они као да заборављају да је и у Новом завету поновљен старозаветни принцип строге уздржљивости речима надахнућа: "Прославите дакле Бога у телесима својим." 1. Коринћанима 6,20.

Према томе, питање "Шта ћемо јести, шта ћемо пити" и "У шта ћемо се оденути" (Матеј 6,25) — исто је тако религијско питање као и питање покајања. Самсонов отац

Маноје с правом је поставио Богу питање које се односило на животне навике још нарођеног Самсона: "Кад буде што си казао (да ће се родити Самсон), како ће бити правило за дете и шта ће се чинити с њим?" Судије 13,12.

Вековима пре него што је савремена медицина почела да се бави питањем утицаја мајчиних навика у јелу и пићу на још нерођено дете, Бог је објавио да постоји најтешња повезаност између јела и карактера, између пића и духовног, душевног и физичког здравља деце. Бог је преко анђела одговорио Маноју оно што данас можемо прочитати у сваком здравственом часопису: да се будућа мајка чува алкохолног пића и да не једе ништа "нечисто" (Судије 13,14).

Апостол Петар такође спомиње "нечиста" јела преносећи у Нови завет не само израз него и правило о чистој и нечистој храни, према Божјем списку датом у Старом завету. Иако је био Христов апостол и одани хришћанин, слободан од обредних прописа старе религије, ипак је у хришћанство унео строгу уздржљивост према забрањеном јелу и пићу речима: "Нипошто, Господе! Јер никад не једох што погано или нечисто." Дела апостолска 10,14. При томе је мислио на визију "четвороножних животиња на Земљи, и звериња и бубина и птица небеских" (10,12) који су му били понуђени за јело, али не буквално, него у симболичном значењу које је тек касније разумео.

Небески анђеол је упутио не само Самсонову будућу мајку о правилној исхрани детета, него је готово исто упутство поновио Захарији, оцу Јована Крститеља. И Самсон и Јован Крститељ су још пре рођења били одређени за нарочиту духовну мисију, у којој су физичка спремност и духовност биле неопходне и међусобно повезане. Да би Јован Крститељ могао бити "велики пред Богом", није смео "пити вина ни жестока пића" (Лука 1,15).

Разлика између Самсона и Јована Крститеља није била у почетку живота него на крају, и то само у питању уздржљивости. Самсонов крај је био више него жалостан, док је крај Јована Крститеља био више него славан. Сам Христос је рекао за њега да "ниједан између рођених од жена није већи пророк од Јована Крститеља" (Лука 7,28). Са његовом уздржљивошћу у храни, пићу и оделу могли су се поредити само највећи људи Библије, као што је то био Данило са своја три друга. Они су такође пре сваког другог испита положили испит у уздржљивости у јелу и пићу, свесни односа који постоји између хране и морала, пића и духовности. Иако демон нездравог апетита има циновску снагу, ови младићи на вавилонском двору показали су шта могу млади људи кад Бога начине својом моралном снагом и молитву својом свакодневном потребом. Они су показали да схватају разлику између чисте и нечисте хране, између алкохолног пића и воде, и постали су пример шта може Божја милост да учини од сваког човека који поштује његове наредбе.

Из извештаја о овим принципијелним младићима можемо црпсти снагу да се одупремо искушењу ослањајући се на Божју Реч, а не на себе. Да бисмо постигли такву висину духовне културе и изградили принцип хришћанске уздржљивости у свом карактеру, треба да имамо на уму божанак речи: "Јер оне ћу поштовати који мене поштују." 1. Самуилова 2,30. Данило и његови другови нису само поставили принцип уздржљивости као религијски принцип који улази у све поре јавног и приватног живота, него су га и извршили. У односу на све њихове другове по струци, показало се да су "у свему чему треба мудрост и разум ... десет пута бољи од свих врача и звездара што их беше у свему царству његову" (Вавилонском). Данило 1,20.

Следећа дефиниција уздржљивости представља највиши домет хришћанског карактера: "Очистимо себе од сваке поганштине тела и духа, и да творимо светињу у страху Божјему." 2. Коринћанима 7,1. Није ли то циљ за који се вреди борити?

НА ОЛТАРУ ПРЕДАНОСТИ

Преданост позиву значи претварање свакодневне дужности у дело побожности, обављање посла свим срцем, верност задатку с пуним залагањем, тачношћу и савесношћу.

Библија никада није учила своје читаоце лењости или занемаривању дужности. Њој је страна свака апстрактна побожност. Напротив! Посвећеност ономе што је духовно подразумева живи интерес за обављање како малих тако и великих дужности, које сачињавају лични, породични и друштвени живот.

Преданост позиву такође значи непрекидно изграђивање уравнотеженог карактера, који се не задовољава површним радом и лакомисленошћу. Преданост позиву није ништа друго него посвећеност раду који сте позвани да обавите, поштење, марљивост, проицљивост, енергија и тактичност. Ко има те врлине, никада неће бити потчињен околностима, већ ће имати одлучујући утицај на прилике и околности.

Библијску преданост свом позиву илуструје Аврамова оданост Богу и готовост да своју вољу потчини Божјој вољи и своје планове Божјим плановима. Аврамова преданост позиву значила је такође безрезервно предање у служби Богу. И док је Аврам, зачетник и праотац Божјег древног народа, све своје снаге посвећивао свом позиву и с пуном одговорношћу извршавао поверени задатак, са његових усана није се чуло ниједно питање о плати. Уздижући се изнад себичности свога времена, Аврам је био покренут једино племенитим намерама гласа са Неба који га је позвао: "И рече Господ Авраму: Иди из земље своје и од рода својега и из дома оца својега у земљу коју ћу ти ја показати. И учинићу од тебе велик народ, и благословићу те, и име твоје прославићу, и ти ћеш бити благослов ... и у теби ће бити благословена сва племена на Земљи." 1. Мојсијева 12,1-3.

У време када је Аврам био позван да изађе из своје постојбине Ура Халдејског, имао је седамдесет и пет година и нимало жеље за авантурама и ризицима једног исељавања које би било готово равно личној и породичној катастрофи. Требало је да напусти дом сигурности и мира, своје рођаке и пријатеље, и да свој грађански углед баци под ноге својим необјашњивим исељењем из земље. Требало је да по цену личне жртве постане сејач божанске истине, благослов човечанству. Требало је да напусти свој угледан друштвени положај у замену за усамљеност безимене земље и неистражених путова. Морао је да остави све да би следио само Глас који га је позвао. Морао је да преквне све старе везе и пријатељства и да покопа све земаљске наде. Да би постао сејач истине и благослова за све касније генерације, требало је да се одрекне угодности и градске безбедности једног високо културног друштва Ура Халдејског. Сејање је симбол мука и зноја, суза и самоће, жртве и страдања. Али Аврам је знао да Небо не прима половичну службу. Вековима касније његовим потомцима упућен је сличан позив приликом грађења Светилишта у Синајској пустињи ...

"И Господ рече Мојсију говорећи: Реци синовима Израилевим да ми скупе прилог:

од свакога који драге воље да узмите прилог мени." 2. Мојсијева 25,2.

За грађење Светилишта биле су потребне и велике припреме. Требало је скупити велику количину најдрагоценијих и најскупоценијих ствари, и оне су морале бити дате драговољно. Била је то Божја заповест коју је Мојсије поновио израиљском народу, Аврамовим потомцима. Требало је да они покажу исти дух преданости позиву као што је то некада било тражано од Аврама.

И тада "сваки којега подиже срце његово и кога год дух покрене драговољно ... донесоше прилог Господу за грађење шатора од састанка и за сву службу у њему и за хаљине свете. Долазише људи и жене, ко год беше драговољна срца, и доносише споне и обоце и прстење и наруквице и свакојаке наките златне; и сваки донесе прилог злата Господу.

И све жене веште предеше својим рукама, и доносише што напредеше за порфиру, скерлет, црвац и танко платно ... А главари доносише камење онихово и камење за укивање по оплећку и по напрснику, и мирисе и уље за видело и уље помазања и за кад мирисни. Сви људи и жене, које подиже драговољно срце да доносе што треба за све дело које Господ заповеди преко Мојсија да се начини, донесоше синови Израиљеви драговољни прилог Господу". 2. Мојсијева 35,20-29.

Преданост позиву и залагање у служби значило је учинити Бога првим у срцу и првим у послу. Аврам је ставио све своје животне планове на олтар извршења свога позива, а његови потомци, синови Израиљеви, приложили су на тај исти олтар самопрегора и преданости све своје најдрагоценије и најмилије ствари од злата, сребра и драгог камења. Дух њихове драговољности у служби био је дух потпуне преданости у служби Богу и ближњима. Свој задатак су обављали као Господу, а не као себи за задужбину или спомен. Нико није урезивао своје име у своје дарове нити их исписивао на своја везена платна, изаткана сребром и златом. Са својим драгоценостима и прилозима ови људи и жене Библије давали су такође свој живот у руке Богу.

Преданост позиву у ствари је најтежи рат против себе; рат за лично потчињавање Божјој вољи. Свакој победи мора да претходи борба, а борба за победу над собом је и најтежа. Пре него се срце и душа могу унети у извршење дела које Бог тражи, целокупно биће мора се потчинити Богу. Ова врста преданости није слепо покораване какво тражи сотона, непријатељ људских душа. Бог апелује на савест и даје довољно разлога за своја тражења и довољно доказа своје љубави. Библијска преданост значи одбацивање свега што нас одваја од потпуног и савршеног извршавања наших свакодневних дужности према Богу и ближњима.

Аврам је био само одблесак оне божанске преданости мисији коју је показао Христос. Наш Спаситељ је био сав обузет радом који је обављао. Ова непрестана заокупљеност у спасавању изгубљеног човечанства показивала се у свим приликама. Још као дечак подвргао је све своје жеље своме задатку ради којег је дошао на Земљу. На питање своје мајке која га је тражила, одговорио је излазећи из рабинске школе јерусалимског Храма: Зашто сте ме тражили? Како то да сте ме тражили? Зар ви нисте знали да се ја непрестано налазим на послу свога Оца?

Исус је имао јасно осећање обавезе која је на њему почивала. Није ли Он још пре почетка света био готов да остави дом свога Оца као Аврам и да преда све своје драгоцености за спасење човечанства? Није ли Он пре Аврама пошао као божански Сејач истине квасећи својим сузама и крвљу семе живота за наш изгубљени свет? Не заслужује ли Он од свих нас исту такву преданост служби њему и нашим ближњима?

ДЕВОЈКА ЧИСТОГА СРЦА

Светост срца и чистота живота био је велики предмет Христовог учења. Без светости људско срце је себично, грешно и опако. Светост води онога који је поседује да буде плодносан и обилан у добрим делима. Одсуство светости срца води зависти, мржњи, љубомори, сумњичењу и сваком другом злу.

Чистота је слобода од путености, од охолости, од себичности. Чистота је тајна правог успеха заједно с вредноћом, поштењем, уздржавањем, штедљивошћу. Ништа неће одвратити од пута врлине младиће и девојке чије су мисли заузете размишљањем о темама које јачају чистоту живота и које подижу душу у заједницу с Богом.

Бог је за свакога обезбедио задовољство, које могу да имају и богати и сиромашни подједнако: задовољство које се налази у гајењу чистих мисли и несебичног деловања, задовољство које долази од исказивања љубазних речи и љубазних дела.

Лекције о чистоти треба да се уче од детињства. Мајке не могу сувише рано да почну да уче, своју децу чистим мислима. Све на њима и око њих треба да буде чисто и уредно. Како деца могу бити подстицана на чистоту и светост ако њихов поглед целог дана почива на прљавам оделу и неуређеним собама? Како могу небески гости, чији је дом чист и свет, бити позвани да станују у таквим становима? Милошћу Божјом млади хришћани ће бити оспособљени да сачувају чистоту принципа, приврженост истини, и у свакој ситуацији да буду одлучни сведоци за истину.

Младићи и девојке, васпитајте свој ум и срце чистим, узвишеним, светим мислима! Библија каже: „И сваки који овај над има на Њега, чисти се, као и Он што је чист." 1. Јованова 3,3. Свим својим утицајем чезните да прославите Исуса ...

Све што знамо о Марији, мајци Исусовој, јесте да је саставила један псалм и да је била у сродству са Јелисаветом, мајком Јована Крститеља. Одгојена у чистој атмосфери богобојазног дома, Марија је без сумње знала напамет многе Давидове псалме. Четрдесети псалм био је утеха свим невољнима кроз векове. Његов 16. стих завршава речима: „И који љубе спасење Твоје нека једнако говоре: Велик је Господ!" Ова млада јеврејска девојка била је изабрана од Бога да постане Исусова мајка. У њен скромни дом у Назарету дошао је Гаврило, најмоћнији анђеоло неба, са вестима које ће изменити историју света.

Први утисак који је ова посета оставила на Марију била је збуњеност и страх, али је анђеоло пожурио да је охрабри: "Не бој се, Марија", рекао је, "јер си нашла милост у Бога." Лука 1,30. Ништа није у Божјој милости веће од чистоте срца. "Благо онима који су чистог срца," рекао је Исус, "јер ће Бога видети." Матеј 5,8. Марија је угледала анђела који непрекидно стоји у највећој близини престола Божјег и гледа његову славу. Био је то први доказ да је Маријина чистота нашла милост пред Богом. У том забаченом јеврејском селу, Бог је нашао чистоту карактера каква се није могла наћи у целој Јудеји!

На Маријино велико чуђење, анђеоло јој је открио још једну двоstrуку тајну: да ће њена рођака Јелисавета добити дете и да ће то дете бити син. То је могао знати само Бог, а сада је знала и Марија! Ова вест је значила позив за Марију да одмах крене у посету

Јелисавети. Једна камила је била превозно средство на Маријином путу Јелисавети. Кад ју је угледала, према старом јеврејском обичају, Марија је пожелела мир њеном дому и благослове свим њеним укућанима. Али на њено изненађење, Јелисавета је одговорила на неубичајени начин. Поновила је исте речи које јој је рекао анђео Гаврило: „Благословена си ти међу женама.“ Лука 1,42.

Чистота срца је услов сваког благослова, а Марија је била благословена више од свих побожних и верних жена своје генерације. Посета анђела јој се чинила као сан, али сада је поново чула исте речи. Њена безазлена душа надахнула се дивним обожавањем Бога. На Јелисаветин поздрав одговорила је с усхићењем: „Велича душа моја Господа.“ Лука 1,46.

Само чисто срце велича свога Створитеља. Марија је говорила из сопственог искуства ове речи свог далеког претка цара Давида. Иако је могла лако да велича себе, она је величала Божје име. Иако је лако могла да привуче пажњу свих Јелисаветиних рођака изјавом да није само Јелисавета она која очекује сина, Марија је изливала своју душу у обожавању вечнога Господа славе. Њему је она упућивала своје хвале. Она је желела да сви знају да она сматра себе само оруђем у Божјим рукама, посвећеном слушкињом Господњом. Себи није приписивала никаква божанска својства. Њена слава била је у величању Господа. Она је желела да се шири слава Господња. Чистота њеног срца била је њено искуство, а не теорија.

Предвиђајући тешкоће које ће доћи, Бог није изабрао међу кћерима Израилевим за мајку свога Сина неку девојку укоченог држања, непопустљиву и уображену, неку која би се противила свакој промени у својим плановима. Маријина чистота срца гарантовала је да ће се она прилагодити Божјој вољи. Бог је унапред видео да ће она моћи с осмехом да прими госте у штали, подједнако љубазно сиромашне пастире и богате мудраце. Никакво горко гунђање неће бацити сенку на млади живот поверен њеној нези. Остављајући свој престо на Небу, где су му анђели певали вечне славопоје, Исус као сићушно Дете гледаће у лице најљубазније мајке која је певала Богу у свом чистом срцу.

Маријина чистота није правила од себе мученика, који радо носи крст да би стекао већу награду. Није се претварала да је послушна, а у себи оплакивала своју судбину. Саставни део чистоте је радост у срцу. Њена радост била је део њене преображене природе. "Обрадова се дух мој Богу спасу мојему" (Лука 1,47) — биле су њене речи.

Она није могла да мрзовољно ћути кад је њен дух певао од радости! У својој чистоти она је горела радошћу, не остављајући нимало места за јадиковке.

Овим речима Марија је открила тајну свог унутрашњег духовног живота. Ова нежна девојка, далако међу назаретским брежуљцима, имала је срце на чијем је престолу био Бог не само као Створитељ и Владар свемира него и као Спаситељ! Од Маријине чистоте можемо се научити како да обожавамо Бога као свога Спаситеља. Он је био њена награда

...

ЈЕДНОСТАВНОСТ — МЕТОД УСПЕХА

Живот је сувише свечана и света одговорност, па ипак је и међу хришћанским врлинама из године у годину све мање оне срдачне једноставности, која спада међу истакнуте карактеристике Христових следбеника. За многе хришћане овога века вредност ствари мери се према спољашњим вредностима, и многи од њих су задовољни само првим корацима у изградњи хришћанског карактера.

И док се пажња верника обраћа све више спољашњем "обличју побожности" и богослужењу, не може се рећи да расте и жар побожности која се огледа у хришћанској једноставности и озбиљном посвећењу. Права хришћанска једноставност огледа се управо у унутрашњем обраћењу срца, у озбиљности размишљања и молитава. Њој је страно свако разметање и парадирање; права хришћанска једноставност почиње пражњењем срца од жеље за допадљивошћу и пуњењем душе свакодневним молитвама. То је она хришћанска једноставност на коју је надахнути апостол мислио кад је писао цркви у Коринту: "Али се бојим да како, као што змија Еву превари лукавством својим, тако и разуми ваши да се не одврате од простоте која је у Христу." 2. Коринћанима 11,3.

Кад лична религија опада у својој унутрашњој сили и једноставности, тада расте у спољашњој помпезности и сјају. Сваки корак у одвајању од једноставности и природности хришћанског карактера представља одвајање од Христовог живота и учења. Сваки такав корак значи такође одвајање од живе духовности и прихватање мртвог формализма. Историја хришћанства пуна је примера верских заједница које су једна за другом губиле своју силу кад су изгубиле своју једноставност ...

Од свога детињства Христос је управо откривао силу божанског принципа једноставности. Његов читав живот био је сушта супротност религијском разметању и истицању сјаја цркве његовог времена. Својим једноставним животом Исус је указивао на безвредност фарисејског чишћења чаше само споља. Не само речима него и примером Христос је укоравао фарисејску разметљивост свога доба: "Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемери, што чистите споља чашу и зделу, а изнутра су пуне грабежа и неправде." Матеј 23,25.

Чиста Христова религија тражи од својих следбеника једноставност и природну префињеност као унутрашњу лепоту карактера и одбацивање свега што је вештачко и лажно. Највећи Учитељ света био је познат као онај коме су се дивили због његове једноставности. Он је живео исто тако једноставним животом као што су биле једноставне његове речи којима је износио божанске истине. Чак су и деца могла да схвате Христове речи које су истовремено побуђивале пажњу највећих мислилаца оног времена. Христос је у једноставности сејао семе еванђеља у умове и срца својих слушалаца. Његова слава била је у божанској једноставности.

Чак ни Христови ученици нису били слободни од схватања свога времена које је сваку једноставност у начину мишљења и владања сматрало детињском незреломшћу. Иако је било потребно да упознају природу Христовог царства милости и истине, то још

није било све! Више од свега била им је потребна промена срца или начина размишљања и схватања. Требало је да почну да цене оно што су фарисеји презирали, и да одбаце оно што су књижевници и свештеници сматрали вредним: честољубиво разметање својом спољашњом побожношћу. Да би своје ученике довео у сагласност са својим принципима, Исус је једнога дана узео у крило једно дете и нежно га милујући рекао: "Ако се не повратите и не будете као деца, нећете ући у царство небеско. Који се дакле понизи као дете ово, онај је највећи у царству небескоме. И који прими такво дете у име моје, мене прима." Матеј 18,3-5.

Ове дивне Христове речи о једноставности као врлини хришћанског карактера у то време деловале су готово саблажњиво, али је Исус додао још неколико речи у одбрану овог великог принципа Неба: "А који саблазни једнога од ових малих који верују у мене, боље би му било да се обеси камен воденични о врату његову, и да потоне у дубину морску." Матеј 18,6.

Права хришћанска једноставност је једноставност мале деце. Библија је највећи учитељ такве једноставности — истрајне у добрим делима, љубазне и промишљене у изражавању кротости, верности и љубави. Таква једноставност приказује Христа свету на најбољи начин. Једноставна природност, заборављање себе и простодушна љубав једног детета представљају особине небеске вредности у карактеру једног Христовог следбеника. Права једноставност такође је карактеристика праве величине. То је она иста једноставност која се огледала у речима младих хришћана на вавилонском двору: "Нека нам се даје вариво да једемо и воде да пијемо." Данило 1,12.

Хришћанин који се држи Христове једноставности у свим својим навикама, обуздавајући апетит и страсти, може да одржи своје духовне снаге у најбољој кондицији; као Данило и његови верни другови, биће оштроуман, разборит и брз да уочи све што захтева акцију или мисао, и да брзином муње опажа разлику између онога што је свето и што није, спреман да се прихвати сваког часног посла на славу Божју и добро свих људи.

Данилова једноставност показала се као прави метод успеха младих у школовању и каријери. Већ после десет дана једноставност у исхрани донела је резултате необориве вредности: "А после десет дана лица им дођоше лепша и меснатија него у свих младића који јеђаху царско јело." Данило 1,15.

Не само по свом физичком изгледу Данило се битно разликовао од својих колега који су хришћанску једноставност заменили незнабожачком разметљивошћу и неумереношћу. На испиту пред самим царем Данило је био "десет пута бољи" (Данило 1,20) од свих других. Био је то несумњив доказ у прилог врлине једноставности у јелу и пићу, навикама и обичајима. Данило је био у то време већ одрастао младић, али у свом карактеру је задржао златну нит детиње једноставности, која га је уврстила у ред најправеднијих и највећих карактера Библије. Слично Ноју и Јову, и Данило је могао "правдом својом избавити душу своју" (Језекиљ 14, 14). Али та правда није била земаљског порекла: била је то Христова правда чији је сјај била једноставност и самопожртвовност. Данилова детињска једноставност садржавала је зрелост и мудрост одраслог човека и жене. Деца хришћанске једноставности ипак нису "више мала деца, коју љуља и заноси сваки ветар науке, у лажи човечјој, путем преваре, него владајући се по истини и љубави да у свему узрасте у Ономе који је глава, Христос". Ефесцима 4,14.15.

Хришћанска једноставност и безазленост искључују свако лукавство и обмањивање, сваку љубомуру и лажљивост. Кад се примењују у дому, оне чине од њега рајско место, извор светлости и благослова.

Права једноставност значи стрпљивост и племенитост, ослањање на своје снаге и задовољство у малим дужностима. Христос је ходао Земљом у достојанству једног цара и једноставности једног безазленог детета, Зар онда није вредно спријатељити се с Христом да бисмо стекли хришћанску једноставност?

ВЕЛИЧАНСТВЕНА СТРПЉИВОСТ

Стрпљење је излазак из оквира свога личног "ја", кротост у невољи, храброст у патњи, ведрина у жалости, мирноћа и прибраност чак и онда кад се поглед сусретне с претњом смрти. Стрпљивост чини дело које ни једна друга врлина не може; стрпљиво срце може да учини оно што ни једно друго не може да учини.

Дух стрпљивости је тако различит од духа овога света и он сведочи да у стрпљивој души постоји сила далеко виша од сваке земаљске везе која везује, или силе која разрешује. Без стрпљивости нема савршенства карактера и целине хришћанског обличја. Стрпљивост је трпљење и постојаност заједно, неуморна благод са уздржањем. О тој особини хришћанског карактера писао је апостол Јаков одмах у почетку своје посланице хришћанима свих генерација: "А трпљење нека дело довршује, да будете савршени и цели без икакве мане," Јаков 1,4.

За апостола Петра такође стрпљиваст се налази у уздржању, као да из њега извире и у њега утиче. Добро је знао из свог сопственог рибарског искуства, још пре познанства и пријатељства с Христом, да неуздржљива особа не може да буде стрпљива. По природи је Петар био нестрпљивог темперамента, и његове су мисли радиле брзо као муња. Али управо Петров пример показује да нико не треба да мисли да се не може научити стрпљивости. Стрпљивост је биљка која брзо расте ако се негује. Кад је Петар упознао своје слабости, одлучио је да уз Христову помоћ победи своју нестрпљивост. Он нам открива на који је начин стекао стрпљивост. Ракао је: "И на само ово окрените све старање своје да покажете у вери својој добродетель, а у добродетели разум, а у разуму уздржање, а у уздржању трпљење." 2. Петрова 1,5.6.

Кад себе добро упознамо, и кад чврсто одлучимо да живимо као победници, тада стрпљивост стиче своје победе као што то постиже храброст и непоколебљивост, постојаност и неустрашивост. Тада стрпљивост постаје балзам мира и љубави у домаћем животу, непрекидна тиха акција на јединству између супружника, деце и родитеља, како у породици тако и у цркви. Стрпљивост је врлина која пролази кроз цело ткање правог хришћанског карактера.

Код апостола Павла стрпљивост је такође била чекање и надање, без обзира да ли је био на слободи или у оковима. Стрпљивост је била уткана у његову храброст и веру, и сама је била једна од његових најсилнијих проповеди у прилог хришћанства. Пре завршетка његовог двогодишњег тамновања, Павлова стрпљивост је писала цркви у Филипи: "Као што чекам и надам се да се ни у чему нећу постидети, него да ће се и сад као свагда са сваком слободом Христос величати у телу мојему, било животом или смрћу. Јер је мени живот Христос, а смрт добитак." Филипљанима 1,20.21.

Стрпљивост има своје победе као и храброст. Хришћанин који показује стрпљивост

и ведрину кад је све облачно и тмурно и без изгледа на разведравање, може урадити за еванђеље више у тим тренуцима искушавања него да је целог живота радио храбро и неуморно. У болести и здрављу, у животу и смрти, у прогонству и невољама због истине, стрпљивост је она врлина карактера која стиче највеће победе. Она говори из апостола Павла као што је говорила из пера надахнутог псалмисте: "Кад ме је страх, ја се у Тебе уздам." Псалам 56,3.

Хришћанска стрпљивост је знак да Христови следбеници могу живети у свету иако нису од света. Без обзира на околности, стрпљивост показује силу праве религије у извршавању своје дужности. Стрпљивост је не само показивање хришћанске слободе него и усаглашавање своје воље са Божјом; "Јер вам је трпљење од потребе да вољу Божју савршивши примите обећање." Јеврејима 10,36.

Нико не може својом сопственом силом да управља својим речима и делима. Стрпљивост се може стећи само у Христовој школи. Христово стрпљење било је величанствено! Он је наш пример, не само у безгрешној чистоти, него и у стрпљивости. Какво је стрпљење Он показао према нама! Није ли Он из године у годину трпео наше слабости и незнања, наше незахвалности и застрањивања?! Без обзира на све наше странпутице, тврдоћу срца и занемаривање његове Речи, није ли ипак његова рука, стрпљива и блага, била све до сада над нама? Ако и поред тога из наших уста и покрета излази зловоља, нестрпљење и неуздржљивост у форми гневних речи, љутитих израза и наглих кретњи, није ли то знак да се још нисмо ослободили свога старог "ја"? Није ли то знак да без Христа не можемо владати својим духом и да нам је Он неопходно потребан?

Стрпљивост зна да човек не може разумети све путеве Божје. Велики људи Библије учили су се лекцијама стрпљивости често у дугој школи пустињског живота. Невоље су најбоља школа стрпљивости, и оштра дисциплина осамљености, неразумевања и страдања често су једини путеви да се у наше карактере уткају нити скромности, стрпљивости и понизности. Мојсије је пример, не само личне храбрости, него и тихе стрпљивости. Он је научио лекцију стрпљивости која је изречена речима пророка Захарије: "Не силом ни крепосћу, него Духом мојим, вели Господ над војскама." Захарија 4,6.

Овај нежни отац и стрпљиви пастир Божјег народа на путу из Египта за Ханан, био је једнога дана представљен најцрњим бојама. Оптужен је да хоће да учврсти овоју личну власт, али све оптужбе Мојсије је пресрео ћутањем. Библија каже о томе: "Кад то чу Мојсије, паде ничице," 4. Мојсијева 16,4.

Где је Мојсије научио да се својом стрпљивошћу ослања на Бога у најтежим тренуцима свог живота? Колико је пута био неправедно оптужен, па чак и од својих најмилијих! Како је могао овај високо образовани египатски престолонаследник да врши посао понизног пастира и да у својој стрпљивости заборавља на себе? Мојсије је лекцију стрпљивости научио далеко од фараоновог двора, у дубини пустиње, у тешкоћама свакодневног живота. Пастору Господњег стада била је потребна стрпљивост, какву је паказао сам Господ Исус Христос.

Па ипак Мојсије је био само човек. Дуго је трпео тврдоглавост народа, али у једном тренутку стрпљивост га је издала. Рекао је бунтовницима: "Слушајте, одметници!" 4. Мојсијева 20,10. Оптужба је била тачна, али се чак ни истина не сме говорити у гневу и нестрпљивости. Ова Мојсијева погрешка само упућује наш поглед ка Христу. Наш Спаситељ није никада изгубио стрпљивост, и њој дугујемо своје спасење. Зар онда стрпљивост није — како читамо у Библији — вредна "свег нашег старања"? 2. Петрова 1,5.

ЧЕСТИТИ ВАРНАВА

Честитост је целовитост карактера, неокрњена чистота душе, пуна безазлености, и доброта у речима и делима. "А мене цела сачувај!", молио се псалмиста Давид, "и дај ми да стојим пред лицем Твојим довека." Псалам 41,12. Честитост је свест о својој одговорности и далекосежности утицаја у одбрани истине, она значи чврстину у начелима и неповредивост савести. Она се не може ни купити нити продати, ни за похвалу нити за укор. Пре ће изабрати смрт неголи одступити од дужности.

Давид је сачувао своју честитост у највећој оскудици, Данило у највећем обиљу, Јов у највећој невољи, а Јосиф у највећем искушењу, али један од најчеститијих људи у најтежим данима ране хришћанске Цркве био је Јосија, познатији као Варнава. Био је син кипарског Јеврејина из племена Левијева и служио је као левит у јерусалимском Храму (Дела апостолска 4,36). Први пут се појављује на позорници Новог завета као хришћанин који "имадијаше њиву и продавши је донесе новце и метну апостолима пред ноге." Дела апостолска 4,37.

Варнавина честитост је наглашена у историји еванђелисте Луке најпре у његовом имену које је значило "син утехе", а затим у коначној карактеристици: "Јер беше човек добар, пун Духа Светога и вере." Дела апостола 11,24. Оно што је сланост соли, то је честитост карактеру. Варнава је био со свога времена која није изгубила своју сланост ни у најтежим тренуцима. Живео је у свету промена и отпора тим променама, али и кад је све изгубио, задржао је своју хришћанску честитост.

Примајући Христа, Варнава је дао не само своју њиву него и левитску службу за ствар истине. Христос му је био вреднији од свега што је изгубио. Дух Свети не може да ради с људима чије веровање ништа не стаје. Варнави је Бог дозволио да плати цену, али је честитост увек вредна своје цене.

У време прогонства, после Стефанове мученичке смрти, Варнавина честитост се показала у пуној лепоти. Као један од седам ђакона јерусалимске цркве, он је остао у Јерусалиму да помаже и теши. Хришћани који су због своје вере у Христа напустили Јерусалим, "прођоше све до Финикије, Кипра и Антиохије ... и проповедаху им Господа Исуса", Дела апостолска 11,19.20.

У то време Антиохија је била већ стар и познат град у Сирији, на обали реке Оронта, двадесетак километара од Средоземног мора. Њен оснивач Селеук I Никатор назвао ју је Антиохијом у част свога оца Антиоха. У време првих хришћана Антиохија је имала око пола милиона становника, и као римска метропола звала се "краљицом истока". Кад су први хришћани из Јерусалима стигли у Антиохију проповедајући Христа као Бога, "беше рука Господња с њима, и многи повероваше и обратише се ка Господу". Кад је глас о томе дошао до апостола у Јерусалиму, "послаше Варнаву у Антиохију". Дела апостолска

11,21.22.

Извештај о Варнавином доласку у Антиохију је кратак, али језгровит извештај о његовој честитости. Долазећи из центра у "провинцију", Варнава није сматрао себе ни контролором, нити свезнајућим "левком" истине. "Дошавши и видевши благодат Божју, обрадова се." Дела апостолска 11. 23. "Благодат Божја" била је успех његове браће и он се "радовао с радоснима". Није им завидео. Његова честитост се показала у његовој радости док им је стекао руку благосиљајући их.

Као старешина новоосноване цркве у Антиохији, Варнава је био стражар на своме месту, брз да охрабри, подстакне и опомене остављајући места и простора да сам Бог управља својим народом под непосредним утицајем Светога Духа. Он се није осећао погођеним што је Божја благодат у његовој браћи надмашила његове сопствене планове и савете. У својој честитости "радовао се истини" (1. Коринћанима 13,6) и туђем напретку као да је његов. Штавише, брзо је уочио да му је потребна помоћ. Сетио се на Савла који је постао Павле и од фарисеја хришћанин. Без икаквих предрасуда да ће овај бриљантни беседник надмашити његове таленте, Варнава "отиде у Тарс да тражи Савла, и кад га нађе, доведе га у Антиохију". Дела апостолска 11,25.26.

Варнава и Савле су се познавали још из времена пре обраћења. А кад је Савле доживео свој Дамаск и постао хришћанин, Варнава је био тај који је довео Павла "к апостолима. И каза им како на путу виде Господа и како му говори, и како је у Дамаску слободно говорио у име Исусово". Дела апостолска 9,27.

Ово прво Варнавино заузимање извело је Павла из угла непознатости, а његово друго посредовање да Павла доведе у Антиохију, представљало је скромни почетак апостолства једног од највећих апостола Исуса Христа. Варнавина честитост била је прожета пуним посвећењем Христу и несебичним залагањем за напредак његовог дела. Искрено се радовао Павловом обраћењу и то је доказао доводећи га у Антиохију. Он је знао да одгаја једног проповедника, али се показало да је одгојио апостола. Касније је апостол Павле често спомињао Варнаву у својим посланицама.

Варнавина честитост била је лишена сваке верске и расне предрасуде. Међу његовим најближим сарадницима у Антиохији био је "Симеон који се звао Нигер. Лукије Киринац, Манаин одгајени с Иродом Тетрархом, и Савле". Дела апостолска 13,1. Сви су они били "пророци и учитељи" иако је Симеон био из Африке, звани Нигер, што значи "црнац", Лукије Римљанин, а Манаин Грк. Ови људи су водили Цркву као један човек. Било је то чудо за све Антиохљане, и остало за пример свим будућим временима. Људи тако различитог порекла служили су једни другима. Пре свега зато што је њихова честитост била плод Духа Светог.

Црква у Антиохији постала је прва мисионарска база, из које су Савле и Варнава били упућени у свет као мисионари. У извештају о њиховом одласку нема ни помена о жалости због губитка двојице великих проповедника. Евангелизација целог света почела је с драговољним духом жртве. Црква у Антиохији сматрала је хришћане у Јерусалиму "браћом". Учинили су све да пошаљу помоћ "браћи која живљаху у Јудеји". Дела апостолска 11,29.

Кад су се појавили проблеми, Варнава је знао како да их решава, отворено и храбро, лицем у лице, честито и часно. Никада није жртвовао честитост за стратегију. Био је толико преокупиран свешћу о Христовој љубави, толико је много говорио о Христу и радио за Њега, да су "прво у Антиохији ученике назвали хришћанима". Дела апостолска 11. 26.

Јосија је постао Варнава, а Варнава хришћанин. Била је то најлепша награда његовој хришћанској честитости.

СКРОМНОСТ — ЧУВАР ВРЛИНЕ

Скромност је хаљина праве величине; стварно велики људи су увек били скромни. Скромност великих стоји на њима тако природно као одело кројено за њих. Они су спремни да признају слабост свог сопственог разумевања чак и кад их цео свет сматра генијалним. На одећи скромности нема ни вратних ни грудних медаљона самоуверљивости и хвалисавости. Скромност припада свима који не мисле о себи ни да су високи ни да су мудри. Скромност се никад не прави важна. Библија каже: "Не мисли сам о себи да си мудар, бој се Господа и уклањај се ода зла." Приче Соломунове 3,7.

Скромност значи потчињавање принципима Неба. Апостол Јаков је истакао скромност речима: "Зато, љубазна браћо моја, нека буде сваки човек брз чути, а спор говорити." Јаков 1,19. Права хришћанска скромност је ретка као и свака лепота. С њом се не могу упоредити ни најлепши производи људске вештине и уметности. Ни најбрижљивије негована спољашњост није довољна да затвори врата зловољи, узрујавању, гневљивости, срдњи и недоличном говору. Кад у срцу станује хришћанска скромност, онда се она огледа у грађењу мира. Скромност никада не ставља своје мишљење изнад мишљења људи и жена искуснијих и квалификованијих да доносе суд. Дух такмичења и жеље за истицањем њима је стран и на њих се односе ове Христове речи: "Благо онима који мир граде, јер ће се синови Божји назвати." Матеј 5,9.

Скромност је чувар сваке врлине. Кад је у питању девојачки образ, она се назива чедношћу, а код младића пристожношћу. Девичанство је сестра скромности и чедности. Скромност је живот у атмосфери неокаљаној грехом, у атмосфери невиности и непорочности.

Права хришћанска скромност одбија чак и најмањи позив на грех. Чак и обичан пољубац у образ она одбија са презрењем као сотониног изасланика, ако значи позив на фамилијарност. Невиност не значи наивност. Скромност, као невиност душе, брижљиво и разборито процењује, не само место и време, него и намере. Она не може да толерише ни најмање охрабрење у правцу слободе у понашању и недозвољене фамилијарности. Скромност кроз шарм греха сагледава сву његову скривену ругобу. Скромност у понашању и једноставност у одевању значи ону праву хришћанску атмосферу која штити од многих опасности и падова.

Кад се једном баријера женске скромности уклони, онда се охрабрују таштина и жеља за спољашњим уместо унутрашњим украшавањем. Библијска скромност није слабост него је, напротив, снага хришћанског карактера. Њој није потребно да привлачи пажњу пролазника нити да од себе ствара центар утицаја. Филозофија која тражи да наше лично "ја" увек буде у центру пажње и утицаја, представља филозофију која је Адама и Еву стајала губитка вечног живота. Апостол Петар ставља спољашње украшавање у директни контраст са скромношћу кротког и мирног духа у корист овог последњег: "Ваша

лепота да не буде споља у плетењу косе, и у ударању злата, и облачењу хаљина, него у тајноме човеку срца, у једнакости кроткога и тихога духа, што је пред Богом многоцено." 1. Петрова 3,3.4.

Библија прави јасну разлику између склоности ка спољашњем украшавању и врлине скромности. "Јер се тако некад украшаваху и свете жене", пише апостол Петар. Чедност и пристojност значе ону озбиљну побожност која чини веру речитом и делотворном. Ова скромност значи да Христос заузима трон душе и да су све способности ума и срца положене пред његове ноге. Права скромност показује другима пут како да се облаче, али никада не заузима нељубазан, критички став. Скромност не гунђа, нити коментарише с негодовањем. Она не заузима став "светији сам од тебе", нити сматра питање одевања централним питањем истине и вере. Скромност зна да су часне жене из прошлости и садашњости начиниле откриће да је привлачност љупког карактера лепша од спољашњег украшавања и кинђурења. Права скромност не би небеске украсе душе мењала ни за какву хировиту земаљску моду.

Кад је Христос у центру душе, онда скромност обухвата целокупну личност, и у томе је тајва невидљивог магнетизма хришћанске врлине. Хришћанска скромност се држи лозинке: "Ако дакле једете, ако ли пијете, ако ли друго што чините, све на славу Божју чините," 1. Коринћанима 10,31.

Млади Давид је показао да је Христос у њему не само његова радост и нада, него и живи центар његовог живота. Он је могао истовремено да буде и пастир и цар на витлејемским брежуљцима. Иако је његово помазање за цара над Израиљем било изведено у тајности и никаква царска круна није била положена на његову главу, Давидова царска скромност била је све што се могло видети од царског одличја. Давидова скромност била је више плод намазања Светим Духом неголи царским уљем. Библијски извештај каже: "И сиђе Дух Господњи на Давида и оста на њему од тога дана." 1. Самуилова 16,13. Кад се растао са пророком Самуилом који га је помазао за цара, млади Давид се вратио својим овцама и пашњацима. То се види из текста Саулове поруке Јесеју, Давидовом оцу: "Пошљи ми Давида, сина својега, који је код оваца." 1. Самуилова 16,19.

Велика част коју је Давид добио помазањем за цара није нимало умањила његову пастирску скромност. Али та скромност је била више него пастирска: она је била божанска. Христов дух из Старог завета раван је Христовом духу из Новог завета. Његово деловање и утицај увек су били исти, како у Јовану Крститељу из Новог завета, тако у Давиду из Старог завета. Као што је био понизан и скроман пре помазања, пастирче Давид је остао задовољан у својим брдима, где је и даље чувао своје стадо и чекао развијање Божјег плана у одређено време и на одређени начин. Цео његов живот од помазања до крунисања одвијао се у знаку питања: "Ко сам ја, Господе Боже, и шта је дом мој те си ме довео до овде?" 1. Дневника 17,16.

Без обзира на високу част и положај који је добио, Давид је мирно наставио свој посао пастира. Све што се променило у његовом животу, то су биле песме које је сада компоновао са још већим надањућем у славу свога Створитеља. Пред њим су се пружала зелена поља, богато и дивно украшене ливаде и брежуљци као симболи лепоте праве и неизвештачене природне скромности. Своје таленте је Давид сматрао драгоценим даровима од Бога. Незнатан у својим очима, Давид је размишљао о савршенству свога Створитеља, богатио своје знање и развијао своју мудрост. И што је постајао виши пред Богом, то је у својој скромности био све мањи себи. И Давид је могао рећи као Јован Крститељ из Новог завета: "Он треба да расте, а ја да се умањујем," Јован 3,30.

Христов дух је дух праве скромности. Његов карактер може постати и наш. Зар није Христос рекао: "Ја не могу ништа чинити сам од себе?" Јован 5,30. Био је то врхунац скромности Божјег Сина. Истражујмо његову скромност! Истражујући њену висину и дубину, стићи ћемо у дубине вечности ...

ВЕРАН У МАЛОМЕ

Верност као особина хришћанског карактера значи извршавање и најмањих дужности без обзира на личне склоности и задовољства. Таква верност значи чврсто и одлучно држање принципа пред целим светом; она се изражава постојаношћу у одавању части и поштовања Божјем Закону и извршавању Божјих намера и планова.

Бити веран хришћанским принципима значи тако дисциплиновати ум да се не колеба између добра и зла, између онога што је право и што није. Верност у карактеру се не лелуја као трска на ветру; она чини хришћанина сличним кедру ливанском, јер и мале дужности које су му поверене он извршава тако савесно и верно да изазива дивљење чак и оних који нису на Христовој страни. Својом верношћу принципима хришћанин може подстаћи многе посматраче да славе Бога небеског!

Верношћу у малим стварима хришћанин стиче снагу да буде веран и у великим. У причи о десет кеса сребра које је господар поверио својим слугама пре одласка на пут Исус је истакао принцип верности у маломе: "И рече му (господар): Добро, добри слуго; кад си ми у малом био веран, ево ти власт над десет градова ..." "Који је веран у малом и у многим је веран; а ко је неверан у малом и у многим је неверан," Лука 19,17; 16,10.

Бог не гледа толико на количину извршеног посла колико на верност којом се он врши. Добри и верни слуга био је награђен за верно вршење дужности, а не за количину прибављеног блага. Добри слуга у Христовој причи је разумео своју дужност и био је савестан и веран како у малим, тако и у крупним пословима и дужностама. Није оклевао да ради ни онда кад је мислио да не може много да уради. Све што је радио, радио је с вољом и савесно. Он је схватио значај малих ствари у животу, не само у свакодневним пословима, него и у развоју карактера. Никакав посао који треба да радимо, никаква дужност која нам је поверена, нису мали. Различите околности с којима се сваког дана сусрећемо одређене су да опробају нашу верност принципима и оспособе нас за веће дужности. Зато је Исус рекао: "Јер вам кажем да ће се свакоме који има дати; а од онога који нема, узеће се од њега и оно што има." Лука 19,26.

Верност у извршавању малих дужности вреднија је од злата, злата офирског! У библијским временима злато из Офира било је најчистије и највредније. Без верности у малим стварима нико се не може попети на степен части у животу. Али, хришћански карактер се не наслеђује, племените духовне врлине и морална висина нису резултати случаја! Хришћански карактер се не може купити! Он је резултат истрајних напора и дело је читавог живота. Бог даје прилике, а успех зависи од тога како их ми користимо.

У свим вековима Бог је имао своје хероје, а има их и данас, знане и незнане! Божји нарочити благослови почивају на људима од акције, на младићима и девојкама који се не колебају на линији дужности и чија је лозинка: ВЕРНОСТ ХРИСТУ! Такви хришћани своје планове и вољу потчињавају Богу. Погледајмо младога Јасифа како излази из

тамнице у којој је лежао две године невино осуђен! Кад је фараон сазнао да Јосиф има пророчки дар тумачења снова, "тада фараон посла по Јосифа и брже га изведоше из тамнице, а он се обрија и преобуче се, те изађе пред фараона." 1. Мојсијева 41,14.

Јосифова брада је тада била први пут обријана и коса потшишана после две дуге године немилости и тамновања. Изведен пред самог египатског цара са репутацијом мудрог тумача снова, Јосиф је одмах у почетку показао врлине једног очеличеног карактера, верног дужностима, било у тамници, било на двору. "То није у мојој власти", одговорио је понизно као и увек, приписујући све дарове и способности Господу, "Бог ће јавити добро фараону." 1. Мојсијева 41,16.

Јосифова снага, мудрост и способности нису зависиле од могућности или околности у којима се он налазио. Његова величина и непобедивост налазила се у верности према Богу. Он се осећао позван да се држи Божјих планова у свом животу без обзира на околности. Сматрао је својом дужношћу да удовољи Божјим намерама, а последице таквог свог држања препустио је Богу. Заједно са Павлом, великим апостолом хришћанства, могао је да каже: "Јер ми смо Богу помагачи." 1. Коринћанима 3,9.

Јосиф је знао да мора уложити све своје способности у Божји посао, али да успех не зависи од његових напора, него од Бога. Јосифово тумачење фараоновог сна било је тако мудро и логично да се у његову тачност није могло сумњати. Јосиф је учинио свој део, а онда је Бог преузео извршење свог дела. Он је уверио фараона да је с Јосифом божанска мудрост и да нема никог у целом Египту ко би био способан да води брод нације у годинама кризе и глади. Чињеница да је Јосиф био роб и туђинац била је без значаја у овом одсудном часу у поређењу с његовом мудрошћу и здравим расуђивањем. "И рече фараон слугама својим: Можемо ли наћи човека какав је овај, у којем би био Дух Божји?" 1. Мојсијева 41,38.

У тренуцима кад је Јосиф прелазио из мрака своје подземне тамнице у светлост раскошних царских златних дворова, он није хватао одблеске фараоновог злата, него зраке светлости које му је Небо слало. Стајао је веран дужности онако како је научио под шатором свога оца Јакова у далеком Ханану. Иако је рано остао без очеве бриге, знао је да није никада био препуштен самом себи. Изабрао је пут самоодрицања и сталне молитве, и сваког тренутка прихватао је небеску светлост. Тако је његов карактер добио обличје небеских хероја. Мирно и без узбуђења саслушао је фараонову одлуку: "Кад је теби Бог јавио све ово, нема никога тако мудра и разумна као што си ти. Ти ћеш бити над домом мојим, и сав ће ти народ мој уста љубити; само ћу овим престолом бити већи од тебе." 1. Мојсијева 41,39.40.

Никакав царски престо од најчистијег злата није могао бити вреднији од Јосифове верности малим дужностима у Петефријевој кући и у египатском затвору! Јосиф је улазио у нову службу као онај коме неће требати да га контролише надгледник. Он је познавао Христа у Египту као што ће га касније познавати Мојсије лицем к лицу. То познање дало му је здраве принципе верности, поштења и марљивости, племенит и несебичан дух. Јосифово дело красила је савесност и верност где год се налазио. Све што је радио, радио је с јасним осећањем обавезе знајући да су Божји невидљиви сведоци око њега. На фараонов захтев храбро је преузео посао који му је поверен и радио га целим срцем. Зато и успех није изостао. У најкритичније време фараон је могао с поверењем да каже своме народу: "Идите к Јосифу, па што вам он каже, оно чините." 1. Мојсијева 41,55.

Јосиф је био један од оних добрих и верних слугу о којима је Христос говорио у својим причама. Ни Јосифу награда није изостала. Бог се прославио преко Јосифа, а Јосиф преко Господа. Јаков, његов отац, благословио га је речима: "Јосиф је родна грана, родна грана крај извора, којој се огранци раширише сврх зида." 1. Мојсијева 49,22. Јосиф је био само једна грана на Христовом дрвету карактера. Зар да не пожелимо једно место и за себе?

ШТЕДЉИВОСТ, А НЕ ТВРДИЧЛУК

Штедљивост значи правилну употребу новца његовим коришћењем, а не тврдичењем. Она се разликује од тврдичлука с једне стране и расипништва с друге стране. Хришћанска дефиниција штедљивости налази се у Христовим речима: "Скупите комаде што претекоше да ништа не пропадне." Јован 6,12.

Многи мрзе штедњу сматрајући је цицијаштвом и тесногрудошћу, али штедња иде упоредо с највећом дарежљивошћу. У ствари, без штедљивости нема ни праве дарежљивости. Хришћанска штедљивост значи одрицање од себе да би се дало другима, а не одрицање од неколико малих задовољстава да би се имало једно велико задовољство.

Нико не може бити добротворан и дарежљив без штедљивости и самоодрицања. Хришћанска штедљивост значи пражњење срца од овоземаљских амбиција и охолости. Она значи потпуну преданост срца Богу да бисмо знали како да се владамо у свим околностима у животу. То значи научити радити, јер који нису научили да раде, не знају ни да штеде нити да се одричу од себе.

Штедљивост је хришћански принцип. Хришћанин се осећа дужан да штеди да би имао шта дати за ублажење патњи болесних и страдања сиромашних. Штедљивост значи такође пажљиво гледање на улаз и излаз новца. Новац потрошен на непотребно је у ствари бачен новац. Штедљивост значи чување сваког динара, сваке паре. Једна пара изгледа као тричава маленкост или неозбиљан новац, као неки отпадак од велике суме, али то није тако! Стотину пара износи један динар, а право употребљени динар може спасти нечије здравље, људску душу од пропасти. Зато треба штедети пару по пару. Старозаветна објава штедње може се наћи у речима пророка Исаије, преко кога је Бог рекао: "Није ли да преламаш хлеб свој гладноме, и сиромаше прогнане да уведеш у кућу? Кад видиш гола, да га оденеш, и да се не кријеш од свога тела?" Исаија 58,7.

Штедљивост се најбоље учи одмалена. Свако дете треба да научи како се води књига примања и издавања новца који добије. То ће више вредети у његовом карактеру него знање како да решава замишљене математичке проблеме! Правилну употребу новца коју називамо штедљивост треба учити коришћењем новца, а не само његовим убацивањем у штедну касицу. Било да су новац добили од родитеља или га сами зарадили, млади треба да се науче како да бирају и купују своје одело, књиге и друге домаће и школске потребе. Пишући дневни утросак, научиће вредност новца и како се он правилно користи. Ова вежба ће их научити да разликују штедњу од шкртарења с једне стране и расипништва с друге стране. Једино ако се у животу држе једноставности, самоодрицања и строге штедње, могу млади и стари с правом да носе име Христових следбеника и да изврше дело које им је Христос поверио као својим представницима: "Идите дакле и научите све народе ... учећи их да све држе што сам вам заповедио." Матеј 28,19.20.

Свако ко себе сматра Христовим следбеником треба да схвати вредност штедљивости као принципа хришћанског карактера. Време за штедњу је сада. Сваки хришћанин треба да схвати важност Христовог примера у самоодрицању и штедњи. Свако

треба да покаже способност у употреби новца. У сваком дому треба да постоји једна кутија за сиромашне и пострадале, и да буде увек при руци. Некоме је потребан наш дар. У свету има милиона гладних. Неко ће можда рећи да он не може све да нахрани. Али ако почне да гаји хришћанску врлину штедљивости у свом срцу, он може да нахрани макар једног гладног ... "Скупите комаде што претекоше да ништа не пропадне", рекао је Онај који је имао моћ да подмири потребе гладних целог света. Иако је располагао снагом и силом неизмерног богатства у свемиру, ипак је прогласио потребу штедљивости, учећи нас животу одрицања и жртве за друге ...

Ове Христове значајне речи уче нас да у сваком нашем послу треба да применимо принцип несребичности и штедљивости. На зидовима наших кућа уместо скупочених слика, треба да стоје речи: "Преламај хлеб свој гладноме." На нашим витринама и орманима треба да се нађу натписи: "Кад видиш гола, да га оденеш." Можда би такви и слични натписи могли стајати поред обиља хране на нашим столовима ... Колико се само средстава баци на ствари које нису ништа друго него идоли, луксуз и себична задовољства!

Није потребно да улазимо у појединости како треба штедети и где треба показати хришћанску штедљивост. Они који стварно желе да се владају на хришћански начин, научиће од Христа да раде и штеде за вечност! Штедљивост подразумева пажљивост и тачност у свему што радимо. Овај принцип треба унети у све појединости свакодневног живота и размишљати како да се уштеди при сађењу и грађењу, при зидању и било каквом другом послу.

Ђаци и студенти, уместо да зависе од самоодрицања својих родитеља, треба да се ослоне на себе као млади људи и жене. Тако ће и они научити да цене новац, да цене вредност времена, снаге и прилике. То ће им помоћи да не падну у искушење да буду лењи и расипни. Младима је за борбу живота најпотребније да науче лекције о штедљивости, вредноћи, самоодрицању и практичним стварима у животу. Од битне је важности да се принцип штедљивости угради у зграду хришћанског карактера и да сваки хришћанин схвати да је новцу потребна и каса, а не само рачуни о исплати!

Многе лепе ствари у излозима побуђују машту не само деце него и одраслих, али штедљивост нас учи да се чувамо од угађања својим жељама поред излога у трговинама. Штедљивост значи одбацивање свих идола које обично називамо својим "малим жељама" и задовољствима. Не удовољавајмо својој машти. Научимо и децу да се родитељска љубав према њима не мора изразити само задовољавањем њихових жеља за играчкама и разметањем скупим стварима.

Све што може да се искористи у домаћинству, треба искористити, а не бацити. Наравно, за то је потребна мудрост, стална пажња и размишљање. Неспособност да се штеди на малим стварима је један од разлога што су многе породице у сиромаштву и оскудици ... Расипна деца биће расипни људи. Како је драгоцен савет Божје Речи о потреби штедљивости: "А кад имамо храну и одећу, овим да будемо довољни." 1. Тимотију 6,8.

Апостол Павле је својим животом доказао да је штедљивост била сјајна црта његовог карактера. Непрекидно је гледао пред собом Христа и ишао његовим трагом у самоодрицању и штедљивости, радиности и марљивости. Хришћанским црквама је писао: "Јер знате благодат Господа нашеш Исуса Христа да, богат будући, вас ради осиромашите, да се ви његовим сиромаштвом обогатите ... Да у садашње време ваш сувишак буде за њихов недостатак, да и њихов сувишак буде за ваш недостатак; да буде једнакост." 2. Коринћанима 8,9.14.

Штедљивост је први корак на путу праве хришћанске једнакости у добру и злу, у обиљу и оскудици, први корак на путу самоодрицања по примеру божанског учитеља Исуса Христа. Нека његове заповедне речи, пуне милости и сажаљења за ове који су гладни, надахну наша срца да будемо штедљиви да бисмо могли бити дарожљиви: "Скупите комаде што претекоше, да ништа не пропадне."

КОРАК ПО КОРАК ДО СТАЛНОСТИ

Библија је моћно оруђе за преображај карактера, промену људске природе, обнову мисли и осећања према слици Божјег карактера, у лицу човека Исуса Христа. Препуштен себи или себи сличнима, човек не може да промени своје навике као што леопард не може да промени своје шарено крзно. Човек не може сам себе да измени, али може да одлучи да измени свој карактер. Он може да одлучи да живи Христовим животом и да Христов карактер постане његов карактер. Позитивна промена у карактеру може да наступи једино кад људско срце дође под Божју заштиту и деловање његовог Светог Духа. О натприродној сили Библије као Божје речи која мења људски карактер, Исус је рекао: "Посвети их истином својом. Реч је Твоја истина." Јован 17,17.

Религија која долази од Бога је једина религија која води Богу. Промена срца и обновљење ума долази једино посредством Божје Речи и деловањем Божјег Духа. О Духу Светом као једином посреднику преображаја нечистих мисли у чисте, мржње у љубав, жалости у радост и несталности у сталност карактера, апостол Павле говори овим надахнутим речима: "Ми пак сви који откривеним лицем гледамо славу Господњу, ПРЕОБРАЖАВАМО се у то исто обличје из славе у славу, као од Господњег Духа." 2. Коринћанима 3,18.

Карактер се не може преобразити простим читањем добрих књига. Књишко знање не може ојачати ум и срце, нити нас може учинити бољим људима и женама. Стручно знање, иако важно за успех у животу, не може да савлада наслеђене и стечене лоше црте карактера. Чврстина карактера, сталност и непоколебљивост су исто тако неопходне црте хришћанског карактера као и благод, стрпљење и поучљивост. У правом хришћанском карактеру мора да постоји чврстина намера. Планови морају да имају одређену форму и тврдоћу. Хришћанин назива чврстину карактера моралном кичмом; непопустљивост којој се не може ласкати, која се не може подмитити и уплашити.

У својој причи о сејачу и семену, Христос је несталност људског срца упоредио са "каменитим местом", где семе Божје речи брзо изникне, али кад дође припека, оно брзо повене и осуши се. Каменито место су срца оних људи и жена који се у свом хришћанском животу ослањају на себе, а не на Христа. Без везе са Христом, душа "нема корена у себи" (Матеј 13,5,21). Ослањање на сопствену правду, лична добра дела и добре жеље без јединства са Христом значи покушај корена биљке да расте на каменитом месту уместо на земљи. Сваки такав покушај у природи осуђен је на неуспех! Човек не може имати корена у себи ако не расте на Христу и његовој Речи.

Многи који су с радошћу примили прве речи Христове науке, мислили су да је то пут којим ће избећи животне невоље, а не грех и ропство греху. Они су се радовали само кратко време, јер су били уверени да ће их религија ослободити тешкоћа и борбе. И док је живот текао глатко, они су изгледали као непоколебљиви хришћани. Али кад су дошле жестоке пробе и искушења, они нису могли да поднесу срамоту због Христовог имена. Кад им је Реч Божја указала на неки омиљени грех или затражила да се одрекну себе, они су то

одбили. Изгледало им је да све то и сувише скупо стаје. Гледајући у садашње самоодрицање, они су изгубили из вида вечну будућност. Религија, међутим, која ништа не стаје, ништа и не вреди! Напуштајући Исуса, као некад многи његови ученици у Капернауму, и они говоре одлазећи на стари, широки пут: "Ово је тврда беседа! Ко је може слушати?" Јован 6,60.

Сам Исус је свој пут назвао узаним путем, путем самоодрицања. Несталност у карактеру не може поднети тешкоће и камење на путу. Без корена у Христу хришћанин нама нерава, нема истрајности душе и чврстину духа да очисти пут и уклони препреке. У хришћанској историји, на њеним херојским страницама писаним крвљу и пером Христових апостола, налази се и име Варнавиног рођака Марка. Марко би могао да нам каже о томе како се од несталног, колебљивог и меког хришћанина постаје чврст, сталан и истрајан.

Маркова мајка била је хришћанка и њен дом у Јерусалиму био је једно време уточиште и апостолу Павлу. За време једног таквог задржавања у њеном дому, Варнава и Павле одлучили су да њеног сина Марка поведу са собом на еванђеоско путовање. Марко се такође звао и Јован. О почетку њиховог пута Лука пише: "А Варнава и Савле предавши помоћ вратише се из Јерусалима у Антиохију, узевши са собом и Јована који се зваше Марко." Дела апостолска 12,25.

Путовање је било напорно, скопчано са многим тешкоћама, лишавањем и оскудицом. Проповедању еванђеља супротстављао се сотона својим непријатељством понекад у најжешћој форми. Понекад су непријатељи Божје истине били образовани људи, а понекад сирови и без икаквог образовања, али испуњени сотонским духом, као на пример Елима врачар у Пафу. Све је то за младог и неискусног Марка било ново и непредвиђено, преоптерећено претњама, застрашивањем и тешкоћама. У његовом карактеру откриле су се пукотине: несталност вере и колебање у вршењу дужности. Чињеница да се људи називају верницима још није доказ да су хришћани. Често и сами не знају за недостатке у своме карактеру све док не дођу невоље, све док не припече сунце и они не осете да им недостаје чврстине и сталности на узаном путу. Тако је било и са Јованом Марком. Кад су Варнава и Савле стигли из Перге у Антиохију Писидијску, Лука извештава: "А Јован се одвоји од њих и врати се у Јерусалим." Дела апостолска 13,13.

Притиснут страхом и обесхрабрењем, Марко се поколебао у својој намери да се целим срцем посвети делу еванђеља. Ненавикнут на тешкоће, постао је малодушан пред лицем опасности и тежине пута. Под повољним околностима он је радио с успехом, али сада, усред сукоба и опасности које често прате пионирски рад, он није могао да поднесе страдања као добар војник Исуса Христа. Требало је тек да учи да се суочава са опасношћу и прогонством и да одоли с потребном чврстином и сталношћу. Како су опасности постајале све веће Марко је имао све мање храбрости и најзад је одустао, За тренутак је заборавио на Христове речи; "У свету ћете имати невољу, али не бојте се, јер ја надвладах свет." Јован 16,33.

Па ипак, Варнава је поред недостатка чврстине видео у Марку друге карактерне црте које су га могле учинити корисним Христовим послеником. Ми не знамо колико је Варнава, после Марковог одласка, упутио молитава Богу за Марка и које је све личне напоре уложио, али знамо да је његово поверење у Марка било богато награђено. У каснијим годинама Марко се безрезервно предао Господу и вратио на рад. Под Божјим благословом и Варнавиним водством Марко је савладао своју некадашњу слабост и колебљивост и постао непоколебљив и вредан радник на обраћењу незнабожаца.

А када је апостол Павле поново срео Марка, био је готов не само да га прими као сарадника него га и препоручује цркви у Колосу, а Тимотију каже: "Марка узми и доведи га са собом јер ми је добар за службу." 2. Тимотију 4,11. Зар нас пример Марка не охрабрује? Слабост и неодлучност у карактеру могу да се савладају и ми можемо стећи уз Христову помоћ, корак по корак, чврстину карактера, постојаност намера и успех упркос тешкоћама!

НАЧЕЛО ОЗБИЉНОСТИ

Озбиљност је брижљиво чување свога срца од несветих мисли и грешних страсти, одбацивање свега што наша савест осућује. Озбиљност значи и сталност у молитви душе чије су мисли непрестано управљене горе, а осећања усредсређена на Бога. Озбиљност је трајно размишљање о Божјој величини, о његовој милости и племенитости све дотле док његова љубав и доброта не освоје наше срце. Такво чување срца долази на прво место, онако како каже Библија: "Сврх свега што се чува, чувај срце своје, јер из њега излази живот." Приче Соломунове 4,23.

Озбиљност је од битне важности за развијање хришћанског карактера и растења онако као што је Христос растао у свом детињству и младости: "У премудрости и у расту и у милости и код Бога и код људи." Лука 2,52. Озбиљност подразумева наш пристанак да одбацимо све оно што обесвећује нашу душу и да допустимо сили Христовог Духа да нас очисти. Бити озбиљан у хришћанском смислу значи имати лице светлог погледа и пријазности, слично Христовом. Озбиљност хришћанског погледа на свет значи бити у свету, али се не прилагођавати свету. Напротив, каже апостол Павле, "него се промените обновљењем ума свога, да бисте могли кушати која је добра и угодна и савршена воља Божја". Римљанима 12,2.

Хришћанска озбиљност не значи пасивно посматрање потреба наших ближњих, него будност и активност да им се објави истина о Божјем карактеру. Озбиљност такође значи лично усавршавање за користан рад. Она се огледа у бираним речима и уравнотеженом гласу. Њене речи су стрпљиве, љубазне, без трага од раздражљивости и зловоље. У срцу испуњеном озбиљношћу налази се Христос као нада славе, али не повремено, него стално. Развијање хришћанске озбиљности доводи до одлучне промене у понашању, како у речима тако и у делима, пре свега у дому, а онда и на сваком другом месту.

Како је могуће стећи озбиљност? Како променити своју неозбиљну природу која се тако лако прилагођава животу света? Једино Бог може променити људски ум и мисли. Он је створио ум и Он зна све необјашњиве путеве његовог функционисања. Овај преображај постиже се гледањем у Христа, али то гледање није обично посматрање. Оно значи дисциплинованост ума да размишља о Христовим речима и делима не упадајући у површност и не занемарујући своје дужиности. То посматрање значи стицање мудрости најмарљивијим интелектуалним напорима. Озбиљан хришћанин је и mudar и јак управо због тога што дубоко захвата у неисцрпно врело Христовог божанског карактера и науке. Библија каже: "Мудар је човек јак, и разуман је човек силан снагом." Приче Соломунове 24,5.

Један од сјајних примера хришћанске озбиљности светли нам у лицу Тимотија, младог сарадника апостола Павла. Његов отац је био Грк, а мајка Јеврејка. Његова вера је

била озбиљна, његово истраживање Светог писма дубоко. Са апостолом Павлом срео се у Листри и био је сведок његовог страдања. Његова мајка и бака биле су хришћанке и он је од детињства познавао света Писма. Апостол Павле је овим речима признао том младом човеку хришћанску озбиљност у стицању знања о Божјој истини: "И будући да из малена знаш Света Писма, која те могу умудрити на спасење у Христа Исуса." 2. Тимотију 3,15.

Не само да је млади Тимотије имао теоријско знање библијских истина него су оне биле правило његовог живота. Духовне поуке које је налазио у њима формирале су племенитост његовог изражавања. Он је остао неокаљан гресима своје околине. Апостол Павле је видео у Тимотију дубину верности, чврстину у одлукама и приврженост правди, и узео га за свог друга у проповедању еванђеља. Иако је Тимотије био младић кад га је Бог изабрао да буде учитељ, божански принципи били су тако непоколебљиво уткани у његов карактер да је био спреман да постане помоћник једног од највећих учитеља света, апостола Павла.

Павле је волео Тимотија, јер је Тимотије био озбиљан у својој љубави према Богу. Утисци које је стекао проучавајући Божју Реч на крилу своје мајке и баке били су му непрестано на уму. Апостол Павле га је могао с радостју назвати "правим сином у вери" (1. Тимотију 1,2). Његов ум је био посвећен пуном озбиљношћу, не само истраживању Писма, него и практичном раду уз апостола Павла.

Тимотијева озбиљност огледала се такође у непрестаном тражењу Павлових савета и упутстава. Он се није дао водити својим осећањима; показивао је разборитост питајући на сваком свом кораку: "Да ли је то пут Господњи?" Свети Дух је био извор његове снаге и убличавао је и украшавао његов карактер као храм у којем станује Бог.

Како је Тимотије тако рано у свом животу стекао врлину хришћанске озбиљности? Не само да је студирао Божју Реч, него ју је одмах и примењивао у свакодневном животу. У Библији нема извештаја о некој његовој посебној обдарености. Па ипак, његов карактер показао се у раду чији су резултати били видљиви и трајни. Његово познавање Бога било је дубоко, јасно и велико. Све своје енергије и способности убацивао је у непрекидну борбу за дело Исуса Христа. Иако је био млад, извршавао је своје дужности са хришћанском кроткошћу и озбиљношћу. Тимотије је делио са остарелим апостолом све напоре и страдања. Њихово пријатељство је расло све више и постајало све дубље. Није онда чудо што је у римском затвору уморни борац еванђеља чезнуо за Тимотијевим присуством. Своје последње писмо Павле је написао управо своме сину у вери Тимотију. Било је то највише признање његовој хришћанској озбиљности.

Своје писмо Тимотију Павле је почео поздравом: "Тимотију, љубазном сину, благодат, милост, мир од Бога Оца и Христа Исуса Господа нашега. Захваљујем Богу коме служим од прародитеља чистом савести, што без престанка имам спомен на тебе у молитвама својим дан и ноћ, желећи да те видим ..." 2. Тимотију 1,2-4.

Павле је почео и завршио своје писмо Тимотију пунећи га очинским саветима, упутствима, охрабрењима. Спремајући Тимотија за свога наследника, он ниједног тренутка није сумњао у његову спремност да страда "с еванђељем Христовим по сили Бога". 2. Тимотију 1,8. Тимотијеву озбиљност Павле назива "трезношћу": "А ти буди трезан у свачему, трпи зло, учини дело еванђелисте, службу своју сврши." 2. Тимотију 4,5.

Тимотијева озбиљност је, природно, подразумевала потпуно предање служби Богу и ближњима. Његова света озбиљност је била као рука подигнута према Христу, која као да говори: "Гле, Јагње Божје које узео на се грехе света." Јован 1,29. Није ли та озбиљност вредна да је и ми покажемо у свом животу?

НЕСЕБИЧНОСТ — РЕЧ ИЗ СВЕМИРА

Иако реч "несебичност" данас звучи као страна реч у речнику већине наших савременика, ипак се она у Библији налази као закон неба и један од главних принципа Христовог царства милости. Штавише, од њене прве до последње странице пажљивом читаоцу постаје јасно да је сотона не само мрзи као реч и принцип Божјег царства, него да он одриче и само њено постојање! Ако Библију посматрамо из угла сукоба између Христа и сотоне, онда одмах од почетка видимо да се сотона трудио да докаже да је Христов принцип акције себичност. Не само да је доказивао да је Бог себичан него је на исти начин опадао и све оне који служе Богу. У Књизи о Јову, једној од најстаријих књига Библије ако не и најстаријој, ова сотонина оптужба била је одмеравана ...

О несебичном животу тог великана вере сам Бог је рекао сотони: "Јеси ли видео слугу мога Јова? Нема онакога човека на Земљи, добра и праведна, који се боји Бога и уклања се ода зла." О Јову 1,8.

Изгледа да је сотона имао већ готов одговор кад је на тој отвореној свемирској распри о Јову подругљиво добацио самом Богу: "Еда ли се узалуд Јов боји Бога? Ниси ли га ти оградио и кућу његову и све што има свуда унаоколо? Дело руку његових благословио си, и стока се његова умножила на Земљи. Али пружи руку своју и дотакни се свега што има, псоваће те у очи." О Јову 1,9-11.

Своју оптужбу о Јововој користољубивој себичности сотона је наставио да доказује кроз уста једног од тобожњих Јовових пријатеља, који су се окупили око болесног Јова. Елифас Теманац није био ништа друго него сотонин гласнаговорник кад је у лице рекао Јову: "Није ли злоћа твоја велика, и неправдама твојим има ли краја? Јер си узимао залог од браће своје ни за што и свлачио си хаљине с голих. Уморнога ниси напојио воде, и гладноме ниси дао хлеба ... Удовице си отпуштао празне, и мишице сиротама потирао си." О Јову 22,5-9.

У ствари, сотона је оптужио Бога да благосиља једног себичног човека, и није било другог начина да се побије ова оптужба о себичности Бога и његових слугу него да се Јов стави на пробу. Бог је дозволио сотони да Јова лиши свега што има па чак и здравља речима: "Ево, све што има нека је у твојој руци; само на њега не дижи руке своје." О Јову 1,12.

Запањује брзина и темелитост којом је сотона као вихор опустошио не само Јовово имање него и уништио његове синове и кћери. На крају је сотона ударио Јова "злим приштем од пете до темена", али је Јов и тада остао веран Богу и својој несебичности. Рекао је: "Добро смо примали од Бога, а зла зар нећемо примати?" О Јову 2,7.10. Ове речи сведоче да се Јов и даље уздао у Бога премда није могао да разуме зашто мора да страда. На изглед заборављен и од Неба и од Земље, Јов је ипак изразио своје поверење у Божју милост и правду речима величанствене вере: "Гле, да ме и убије, опет ћу се уздати у њ ... и

Он ће ми бити спасење." О Јову 13,15.16.

Цела Књига о Јову представља сведочанство одбране и Бога и човека од сотонине оптужбе да су Бог и његов слуга себични. Јовова тврдња о својој несебичности: "Кад ме окуша, изићи ћу као злато" (О Јову 23,10), показала се као тачна. Пошто је одолео свим кушањима и стрпљивом истрајношћу оправдао не само свој, него и Божји карактер, Библија извештава да "Господ поврати што беше узето Јову ... и умножи Господ Јову двојином све што беше имао ... и Господ благослови последак Јовов више него почетак ... И после поживе Јов сто и четрдесет година, и умре Јов стар и сит живота". О Јову 42,10-17.

Дајући све што је имао на олтар неразумљивим пробама стрпљења, несебичности и вере, Јов је добио сведочанство Неба да "уза све то не сагреси Јов, нити рече безумља за Бога". О Јову 1,22. Тако је његов живот постао једна од првих илустрација Христове несебичности и трпљења, којима је побио сотонине оптужбе о Божјој себичности. Јов је био један од првих старозаветних хришћана који су показивали Христову несебичност у свакодневном животу. Ако је Јов био један од далеких претеча Христове несебичности, Јован Крститељ је био последњи и, по самим Христовим речима, највећи у својој несебичности у предвечерје Христовог страдања и славе.

Својом појавом као Христов претеча, Јован Крститељ је узбунио целу јеврејску нацију. Његов глас који је одјекивао земљом долазећи из пустиње, подсећао је на грмљавину пред долазак обилних киша после дуготрајне суше. Куда год се кретао, из места у место, следило га је велико мноштво људи свих класа и занимања. Као симбол чишћења од греха, Јован је крштавао на Јордану, не само царинике и рибаре, сељаци и војнике, него и саме свештенике и кнезове. Многи су у њему гледали самог Месију. Али кад се Христос појавио, све се променило на Јованову штету. Мноштво је пошло за Исусом окрећући леђа Јовану Крститељу. Био је то одлучујући тренутак за искушавање Јовановог карактера. Видео је како постаје све мањи у очима чак и својих највернијих ученика. Кад су га с призвуком љубоморе известили да Онај о коме је он сам сведочио — Исус — "кршћава и сви иду к њему" (Јован 3,26), у Јовановом ткању хришћанског карактера заблистала је златна жица несебичности која светли и светлеће вековима. Јован је одговорио: "Он треба да расте, а ја да се умањујем." Јован 3,30.

Али то ни издалека није било све што је огласило слово Еванђеља о Јовану Крститељу! Не само да се радовао што је Христова популарност расла на рачун његове, него је животодавни ваздух пустиње и драге слободе заменио мемлом и решеткама Иродове тамнице. Без икаквог изгледа на неку војничку параду и акцију изваљивања тамничких врата војника под Христовом командом, Јован је полако копнео, али није одустао од своје вере у Христа као Месију. Сам у тамници, Јован је прихватио истину еванђеља о Христовом царству милости и славе: ићи за Христом путем несебичности и жртве и налазити срећу и радост у несебичној служби. Иако је био затворен у тамници, Јован Крститељ није био затворен у себе. Трпљење и несебичност дало је печат његовим речима и делима. Он није себе чинио центром утицаја. Он се повиновао божанском закону да нико не треба "да живи себи" (Римљанима 14,7).

Јов, Јован Крститељ и многи други хероји библијске историје говорили су као Исус: "Ја не тражим славе своје." Јован 8,50. Из Христа је говорила Божја љубав гласом несебичности, јер Љубав "не тражи своје" (1. Коринћанима 13,5). Закон несебичности је закон великог круга среће и живота, који полази од небеског Оца и излива се преко Сина на сва бића у свемиру. У име те среће и живота људске породице Библија нам даје и лек против себичности: "Није ли да преламаш хлеб свој гладноме, и сиромаше прогане да уведеш у кућу? Кад видиш гола, да га оденеш ... Тада ће синутити видело твоје као зора и здравље ће твоје брзо процвати ..." Исаија 58,7.8.

НАГРАЂЕНА ЗАХВАЛНОСТ

Захвалност је мирис цвећа упућен небу, осмех детета мајци и признање Богу за све што имамо и што јесмо. Цар Давид је захвалио Богу речима: "Твоје је, Господе, величанство и сила и слава и вечност и част, и све што је на небу и на Земљи; Твоје је, Господе, царство, и Ти си узвишен сврх свега поглавар; богатство и слава од Тебе је ... јер је од Тебе све, и из Твојих руку примивши дасмо Ти." 1. Дневника 29,11-14.

Била је то царева захвалност за народ "што драговољно прилагаху, јер прилагаху целим срцем Господу; и цар се Давид радоваше веома" (29,9). Дајући нам, Бог нас оспособљава да дајемо. Чинећи нам добро, Бог нам омогућује да и ми чинимо добро. Бог очекује захвалност као што мајка очекује осмех признања од свог љубљеног чеда. Неизмерна сила живота налази се у захвалности. "А који благослов сеје, благослов ће и пожњети", објавио је апостол Павле хришћанима у Коринту, "јер Бог љуби онога који драговољно даје." 2. Коринћанима 9,6.7.

Захвално срце је "весело срце", и захвалност је "изврстан лек". Приче Соломунове 17,22. Не само што лечи него и одржава здравље, прожето радошћу. Оздрављење цара Језекије било је повод за једну од најлепших старозаветних песама у славу Богу. Цар је певао уз харфу: "Господе, за Тебе живеће срце моје и живеће мој дух ... Ти си спасао душу моју од јаме уништења, за леђа си бацио све моје грехе ... И ми ћемо певати уз харфе све дане својега живота пред Храмом Господњим." Исаија 38,16-20.

Захвалност је тако света дужност да је први хришћани из времена апостола нису смели препустити случају. Своју захвалност Богу изражавали су редовним даровима у новцу и намирницама у корист своје сиромашне браће у Јерусалиму. Према савету апостола Павла, "сваки први дан недеље нека сваки од вас оставља код себе и скупља колико може, да не бивају збирања кад дођем". 1. Коринћанима 16,2. "Сваки по вољи свога срца", додао је апостол у следећој посланици истој цркви, јер су дарови захвалности увек сразмерни величини Божје доброте према нама.

Прича о Марији Магдалени је прича о клонулом цвету из Магдале који се опоравио захваљујући Христовој божанској милости и праштању. Њена захвалност постала је сила њеног новог живота. Захвалност је преобразила њен карактер. Цвет њене душе био је непрекидно отворен захваљуивањем, а најлепше је замирисао у кући фарисеја Симона. Кад је чула да се Исус налази код њега на вечери, одмах је пошла тамо. Никада захвалност није добила лепши израз него тада.

Историчар Лука каже у свом Еванђељу: "И гле, жена у граду која беше грешница дознавши да је Исус за трпезом у кући фарисејевој, донесе скленицу мира." Лука 7,37. Једном ударен печат греха на Маријином имену тешко се скидао. За уобичајени начин људског мишљења грешница која више не греша је само "бивша грешница", али Исус није мислио само као човек, него и као Бог. За њега је сваки бивши грешник новорођено дете

Божје. Он је чак једном фарисеју рекао у очи да му се "ваља наново родити". Лука није хтео да спомене Маријино име, али је од других читав свет сазнао за Маријино дело захвалности и новорођења.

Исус је седео за трпезом. Седео је између Симона, кога је излечио од губе, и Лазара, кога је васкрсао из мртвих. Јело се у полулежећем ставу. Тако је Марија могла да приђе Христу, "и ставши састраг код ногу његових плакаше, и стаде прати ноге његове сузама, и косом од своје главе отираше, и целиваше ноге његове, и мазаше миром". Лука 7,38. Марија је разбила своју флашицу скупоценог мирисног уља и излила на Исусове ноге.

Био је то призор достојан да буде овековечен на платнима највећих сликара и уметника света, али је Симону било до крајности неугодно. Сви су приметили да се нешто необично догађа. Симоново лице је добило нарочити израз. Он је имао своје мишљење о Марији. Знао је прави разлог њеног одласка из Витаније њеној тетци у Магдалу. Знао је да је за њега најбоље да ћути, али је у свом срцу презриво говорио не само о Марији него и о Христу: "Да је он пророк, знао би ко и каква га се жена дотиче: јер је грешница." Лука 7,39.

Исус је, наравно, знао шта се догађа у Симоновој глави док је мрко гледао у Марију. Исус је осетио Симоново незадовољство и према себи. Обратио му се питањем: "Симоне! Имам ти нешто казати." Лука 7,40. Био је то благи увод у величанствену одбрану захвалности.

"Учитељу, кажи!" — одговорио је Симон са слабо прикривеном иронијом. "Кажи што имаш да кажеш, реци што пре, отрпећу твоју проповед једном за свагда", мислио је разочарани Симон. Он је позвао Христа више из радозналости него из захвалности, и сад је сматрао да зна да Исус не може бити Месија.

Исус је испричао кратку причу о двојници дужника. Обојица су били дужни истом човеку, али је разлика била у величини дуга. Један је дуговао пет стотина сребрњака, а други десет пута мање, само педесет. Зајмодавац је био добре воље и пошто обојица нису имали да врате, опростио је обојници. "Сад", рекао је Исус, гледајући љубазно у Симона, "кажи који ће га од њих двојице већма љубити?" Лука 7,42.

Симон је мислио о наивном свршетку приче кад је равнодушно одговорио: "Мислим онај коме највише поклони." Лука 7,43. Али крај приче био је тек почетак.

"Имаш право", дочекао је Исус и одмах наставио: "Симоне, видиш ли ову жену? А сад погледај себе. Дошао сам у твоју кућу као гост на вечеру. Ти ми ниси спремио суд да оперем своје ноге. Ускратио си уобичајену пажњу да уљем помажеш главу госта кога поштујеш. Једноставно си желео да утврдиш јесам ли ја Месија или нисам. И сад си закључио да нисам."

"Погледај поново ову жену. Уместо водом, сузама је опрала моје ноге. Уместо уљем, излила је на моју главу скупоцени мирис. Ти си пропустио да ме загрлиш, а она је својим пољупцима осушила моје ноге." Марија није покушавала да објасни свој поступак. Она је знала да ју је Исус разумео. Била му је захвална, и Исус је то схватио. Она му је дуговала свој живот.

"Сад, Симоне, шта имаш ти да кажеш? А ја ти кажем: велику је љубав имала, зато су јој многи греси опроштени." Симон је схватио да је у Исусовој причи он упоређен с Маријом. У њеном паду он је одиграо своју нечасну улогу, али је за себе и свој део кривице нашао оправдање. Исус му је помагао љубазно, али ипак директно, да види своје право стање. Затим је додао: "Коме се мало опрашта има малу љубав." Лука 7,47.

Маријина захвалност је овековечена као кључ живота, посвећености, понизности и трпљења. Цвет из Магдале нарастао је у једно од "мирисних дрвета Божјих", а Симон је постао веран и послушан Христов ученик.

ПОСТОЈАНОСТ У ОДБРАНИ ИСТИНЕ

Скоро сваки од првих хришћанских апостола даје по неке елементе хришћанског карактера. За апостола Петра хришћански карактер представља "део у Божјој природи" (2. Петрова 1,4). Он набраја неке врлине хришћанског карактера спојене са вером и саветује: "Због тога уложите сву ревност да са својом вером спојите поштење, с поштењем знање, са знањем уздржљивост, с уздржљивошћу постојаност, с постојаношћу побожност, с побожношћу братску љубав, с братском љубави љубав уопште ... Које ове крепости недостају, он је слеп, кратковидан; заборавио је да је очишћен од својих прошлих греха." 2. Петрова 1,5-9.

О неопходности озбиљних напора у стицању хришћанских врлина апостол Петар даље саветује: "Зато, браћо, то озбиљније настојте да у властиту корист учврстите свој позив и избор! ... Тако ће вам се, на име, пружити све што је потребно за улазак у вечно краљевство нашега Господа, Спаситеља Исуса Христа." 2. Петрова 1,10.11.

Хришћански карактер за Јакова, првог старешине јерусалимске цркве, представља небеску мудрост или, како је он назива, "мудрост која долази одозго". Слично апостоли Петру, и Јаков набраја неке црте хришћанског карактера речима: "А мудрост која долази одозго јест пре свега чиста, затим миротворна, блага, доброхотна, пуна милосрђа и добрих плодова, постојана и искрена." Јаков 3,17. Цела Библија представља небеску вагу за уравнотежавање срца и ума, речи и дела. Управљање мислима, речима и делима у правилном смеру, у право време, резултат је библијског васпитања. Од тог задатка нема важнијег. Млади имају потпуно право кад осећају да морају постићи највиши развитак својих духовних сила.

Занимљиво је да је и у Петровом и у Јаковљевом набрајању врлина хришћанског карактера поред осталих, не мање важних, истакнута постојаност. У време апостола и прве хришћанске Цркве постојаност је била више него неопходна црта карактера. По апостоли Петру постојаност је златним ланцем срца и ума повезана са знањем. Знање које спомиње апостол Петар представља нешто далеко више од знања из књига. То је знање које јача разум и учвршћује осећања, оно значи образовање срца које управља поглед у вечност. Од самог свог почетка, хришћанско обликовање карактера представљало је науку дубљу, ширу и вишу од сваке друге. Хришћанство је полазило путевима који нису у слози са људским природним склоностима. Оно је видело да се наслеђене и стечене тежње према злу морају савладати. Његовим првим учитељима вере и морала било је јасно да се ум треба обновити, дисциплиновати, образовати; да се срца морају васпитати да буду непоколебљива, чврста, стална и постојана вером у Исуса Христа. Али хришћанску постојаност не истичу само апостоли и хришћанско учење Новог завета. Још је вековима пре њих речено у Књизи о Јову (11,15): "Тада ћеш подигнути лице своје без мане, и стајаћеш тврдо и нећеш се бојати."

У свим вековима библијске историје Бог је имао истакнуте сведоке који су се неустрашиво излагали порузи и прогонству бранећи истину. Јосиф је био омрзнут и продат због свог поштења и верности. Давид је био гоњен као дивља звер. Данило је био бачен у јаму с лавовима због своје непоколебљиве чврстине и верности начелима Неба. Јов је изгубио богатство и здравље тако да је постао мрзак својим пријатељима, па и рођацима. Јеремији није било дозвољено да говори оно што му је Бог казао, а кад се није дао поколебати у својој постојаности, бачен је у јаму. Стефан је био каменован, Павле заточен, тучен, каменован и на крају погубљен као постојани весник Исуса Христа.

Ови примери људске постојаности сведоче о њиховој верности Божјим обећањима и о снази њихове вере којом су се одупрли силама мрака. Хероји постојаности су очима вере гледали изнад пролазности у вечност пред собом и њена вечна богатства. Немогуће је служити Богу без одушевљења и постојаности, жара и непоколебљивости. Апостол Павле је наглашавао младом проповеднику еванђеља и свом пријатељу Тимотију потребу постојаности у служби Богу и ближњима: "Напомињем ти да подгреваш дар Божји који је у теби ... Јер нам Бог не даде духа страха, него силе и љубави и чистоте." 2. Тимотију 1,6.7.

Апостол Павле није позвао свог ученика да стекне земаљска блага и славу, живот слободан од брига и невоља. Супротно томе, он га је позвао на пут постојаности и самоодрицања, пут страдања и презира за дело спасавања људи у Христу. У свим вековима демони су гонили Христове следбенике, али се у њима кроз те невоље и прогонства откривао карактер божанске постојаности Исуса Христа. Они су се научили дисциплини постојаности у школи невоље и очистили се у пећи страдања. Издржали су свако одрицање и најтежа разочарања. Као саучесници у Христовим страдањима могли су гледати изнад мрака у славу говарећи: "Страдања садашњег времена нису ништа према слави која ће нам се јавити." Римљанима 8,18.

Апостол Павле је живео онако како је учио. Никада се није постидео дела које је заступао. Није се уплашио ни постидео пред фарисејима, ни пред Римљанима, ни пред гомилом у Листри, ни пред затвором у Македонији, ни пред царем Нероном, ни пред исуканим мачем ... У његовом животу видело се извршење начела постојаности и непоколебљивости. У његовом срцу царовала је љубав према истини, и зато је његов карактер постао сличан небеском узору.

Споменућемо један значајан пример постојаности чврстих верских принципа. За Давида је људски живот представљао светињу, чак и онда када је сам његов живот био у опасности. Једнога дана, док је бежао од цара Саула и крио се у пећини Адуламској, осетивши страховиту жеђ, узвикнуо је: "Ко би ми донео да пијем воде из студенца витлејемскога што је код врата!" 2. Самуилова 23,15. Витлејем је у то време био у рукама непријатељских Филистеја; али три јунака из Давидове чете пробила су се под борбом кроз филистејску стражу и донела воде из Витлејема своје господару. Давид је одлучно одбио да пије. Рекао је: "Не дај Боже да бих то учинио. Није ли то крв ових људи који не марећи за живот свој идоше. И не хте пити." 2. Самуилова 23,16.17.

Давид је са осећањем побожности излио воду на жртву Богу. Иако је био ратник и многе године провео међу призорима крвопролића, он се одупро безосећајности која се стиче у сличним околностима. Иако је био жедан до смрти, остао је непоколебљив у одлуци да не пије спасоносну воду.

Није ли Христос такође одбио да пије понуђено пиће за умирење болова док је висио разапет на крсту? Зар није Христова постојаност, неустрашивост и чврстина у страдању највећи пример за нас? Нека таква постојаност буде црвеном нити уткана у наше карактере!

КРЕТАЊЕ НАПРЕД

Доследност је одлучност да идете правцем који сте изабрали без обзира на околности, тако да нико не сумња у вашу решеност, енергију и готовост на самоодрицање. Доследност је издржљивост у обесхрабрењу и невољама. Хришћанска доследност је ревност и одлучност у уздизању Христовог крста пред целим светом. Хришћанин не може имати утицаја на свет ако није доследан у својој решености да Бог буде сила која га у животу покреће.

Нико не може успети у свом верском животу, ма колико његове одлуке биле добре и искрене, ако се не креће напред доследно својим одлукама. Доследност је непоколебљивост и одлучност заједно, уверење у правилност одређеног схватања; држање обећања и верност заветима; поверење у сопствену искреност, чврсто поверење у Бога, ревност и решеност да се учини и немогуће.

Доследност у одлукама није као купица песка коју и најмањи налет ветра поравна; али одлуке донесене у уверењу о сопственој сили биће управо пешчана брдашца на нашем путу. Христос је рекао за све наше одлуке и обећања: "Без мене не можете чинити ништа." Јован 15,5. Нема сигурности, ни доследности, ни победе ако се не предамо Богу искрено и целим бићем; ако не узмемо на себе "све оружје Божје" (Ефесцима 6,13) отварајући душу Христу и поглед к Небу.

Неки хришћани се ослањају на добре одлуке и намере, и највећи део њиховог живота управо и сачињавају начињене и прекршене одлуке. Њима је потребно озбиљно испитивање сопственог срца, детињска зависност од Бога и признање својих слабости и греха. Да бисмо постали доследни хришћани, потребно је да престанемо да се ослањамо на себе и да се почнемо ослањати на Бога. Основа доследности је гледање на Христа, а не на себе.

Хришћанин зна да не сме бити задовољан једноставним доношењем одлука које се никада неће извршити. Грешке се побеђују пре свега увиђањем тих грешака. Ако хришћанин жели да има уравнотежен, доследан карактер, да буде јак и сигуран, мора да постави прави темељ. Он мора да упозна снагу воље; она није укус или склоност, него одлучујућа сила да се одлуке спроводе у дело, да се буде послушан Богу и да се иде напред с правом одлучношћу. Тада ће неповољне околности бити помоћници, а не препреке. Прави хришћанин се одликује доследношћу у одлукама и намерама које не може да обесхрабри ни живот ни смрт. Надахнут Светим Духом, прави хришћанин комбинује у себи велику нежност са великом чврстином намера и непоколебљивом верношћу Богу, тако да постаје непобедиво доследан на страни истине и правде.

Они који студирају Библију и ослањају се на Божје савете, имаће потребну доследност у карактеру и принципима. Апостол Павле је често био принуђен да стоји усамљен, не само физички, него чак и у доследности принципима. Међутим, он је био нарочито научен од Бога да не прави компромисе кад су у питању начела. Што је време одговорности било теже, то је Павле био доследније привржен правди и истини. Он је

схватио да ниједан хришћанин не сме да се стави под контролу људских сила кад је у питању доследност у веровању и савести. Традиција и људска правила нису могла у Павловом животу да заузму место јасне и одређене истине. Његов напредак као и напредак његове мисије није смео да буде препречен људским предрасудама, па ни наклоностима људи, без обзира на њихову улогу и положај чак и у самој хришћанској Цркви.

Павле је посветио себе и све своје способности објављивању Христовог еванђеља незнабошцима старог света. Постао је хришћанин путем натприродног откривења, и своју службу одржавао је сталном везом са Духом Божјим. Сам Бог га је научио да хришћане из незнабоштва треба ослободити држања јудејског обредног закона. Кад су хришћани из јудејства поставили у Антиохији питање обрезвања хришћана који су долазили из незнабоштва, Павле је знао мисао Божјег Духа о томе, и успротивио се чврсто и доследно настављању јудејског обредног церемонијала у раном хришћанству. У том смислу, прихватајући мисао апостола Павла и надахнут Духом Божјим, први црквени сабор у Јерусалиму донео је одлуку "да се не дира у незнабошце који се обраћају к Богу". Дела апостолска 15,19.

Била је то јасна и једногласно донесена одлука, коју су подржали сви Христови апостоли, међу којима и Петар. Истичемо његово име зато што је и сам неко време деловао сагласно одлуци сабора, а касније је попустио предрасудама из јеврејства. То је постало очигледно кад је једном приликом одбио да седне за сто са хришћанима из незнабоштва из обзира према неким који су се још увек држали јеврејске традиције. Библија каже о томе: "Јер пре док не дођоше неки од Јакова, јеђаше с незнабошцима, а кад дођоше, устручаваше се и одвајаше се бојећи се оних који су из обрезвања. И дволичаху с њим и остали Јудејци тако да и Варнава приста уз њихово дволичење." Галатима 2,12.13.

Овај недостатак доследности у Петровом карактеру и понашању других који су се повели за његовим примером, запретио је расцепом у цркви. Али Павле, који је видео чему води Петрова недоследност, отворено га је укорио речима: "Кад ти који си Јеврејин, незнабожачки, а не јеврејски живиш, зашто незнабошце нагониш да живе јеврејски?" Галатима 2,14.

Петар је увидео своју недоследност и одмах је учинио све да исправи своју грешку. Зашто је Бог дозволио своме апостоли да покаже ову слабост у свом карактеру? Могли бисмо закључити да је било потребно да Петар увиди да у њему нема ништа чиме би се могао хвалити. Чак и најбољи људи, препуштени својим снагама, падају у заблуду. Бог је такође видео да ће хришћанство у вековима који долазе уздизати Петра као наследника Исуса Христа на Земљи. Овај извештај о Петровој недоследности остаје као доказ његове погрешности и чињенице да његов карактер није био изнад карактера његове браће.

Историја овог одвајања од правих принципа једног од самих Христових апостола велика је опомена хришћанима у свим вековима да се чврсто држе принципа. Што је већа нечија одговорност, то је и већа његова могућност да нанесе штету, не само себи него и другима, својом недоследношћу у привржености начелима. Необично је видети Петра који је седео до ногу Христових и учио се директно с његових усана, како мимоилази принципе плашећи се људи. Није ли то дубока поука за свакога од нас да схватимо своју беспомоћност и своју неспособност да без Божје помоћи будемо доследни хришћанским принципима?

Без обзира на чињеницу што је Павле био директно учен од Бога, он није мање осећао своју личну одговорност да призна ауторитет највишег црквеног тела. Он је осећао да му је потребан савет његове браће, а кад га је добио, доследно се држао одлука које су заједнички донесене. Сам је написао ову велику дефиницију хришћанске доследности принципима: "И духови пророчки покоравају се пророчима; јер Бог није Бог буне, него мира." 1. Коринћанима 14,32.33. Доследност, хришћанска доследност, значи покоравање Божјој речи, али и "слушање међу собом" (1. Петрова 5,5). У ствари, доследност је пут за стицање највишег домета хришћанског карактера.

КАРАКТЕРИСТИКА САВРШЕНСТВА

Скрушеност је глад за милошћу, жеља за саветом и чежња за љубављу. Она тражи опроштај, а не похвале, очишћење, а не одликовање. Скрушеност значи незадовољство са собом, а задовољство са Богом, одрицање од сопственог ауторитета, а признање Божје премоћи. Она је карактеристика праве величине.

Скрушено срце види своје грехе, а не заслуге, јер је омекшано правим кајањем, сломљено осећањем сопствене слабости и свешћу о личном несавршенству. Скрушен дух је свестан своје грешности, и то му је довољно да тражи милост. Он је отворен према Богу с поверењем малог детета, а затворен према себи с неповерењем мудраца.

Скрушене душе се осећају притиснуте гресима. Оне знају да смо највећи пред Богом и анђелима онда када смо најмањи пред собом и људима. Скрушеност је водећа мисао неба коју је Христос прогласио законом речима: "Јер сваки који се сам подиже понизиће се; а који се сам понизује подигнуће се." Лука 18,14.

Христова илустрација о фарисеју и царинику је прича о скрушености и охолости, самооправдању вером и самооправдању делима. У њој је скрушеност представљена као начело које анђеле испуњава страхопоштовањем према Богу. Скрушеност влада небом и само она враћа Богу дарове које је примила. Фарисеј није имао шта да врати Богу, јер је у својој нескрушености био затворен за Божје дарове. Цариник је био отворен према истини и свестан свог духовног сиромаштва. Као сиромаш једино се он и могао обогатити. Али да чујемо Христову причу: "Два човека уђоше у цркву да се моле Богу, један фарисеј, а други цариник. Фарисеј стаде и мољаше се у себи овако: Боже! Хвалим Те што ја нисам као остали људи: хајдуци, неправедници, прељубочинци, или као овај цариник. Постим двапут у недељи; дајем десетак од свега што имам. А цариник издалека стајаше, и не хтеде ни очију подигнути на небо, него бијаше прси своје говорећи: Боже! Милостив буди мени грешноме." Лука 18,10-13.

Очигледно фарисеј је наглашавао спољашњу форму своје религије, а цариник своју унутрашњу потребу. Фарисеј је описивао своју правду речима које су у Еванђељу остале записане као "правда фарисеја". Ником није учинио ништа нажао. Испуњавао је све верске дужности, постио и редовно ишао у храм. Био је религиозан и дошао је да се моли. Штавише, био је веран и у давању десетка. Десетак је десетина од нето примања. Свето писмо говори да је Аврам дао Богу десетак од свега, као и Јаков. Сам Христос је рекао да га треба давати за потребе Божјег дела у свету (Матеј 23,23). Зато је фарисеј имао право кад је давао десетак. Али, упркос свему што је код њега било добро — упркос молитвама, форми богослужења, давању десетка — он се није уздао у Бога за своје спасење. Био је обузет духовном охолошћу. "Хвалим Те што ја нисам као остали људи", говорио је у себи дигнуте главе према небу. Духовна охолост навела га је да потцењује друге, и то је било фатално.

Иако је Соломун рекао да "пред славом иде понизност" (Приче Соломунове 15,33), фарисеј је био горд на своју доброту. Уздизао је сопствену правду, хвалио сопствене заслуге и уздао се у сопствена дела, а не у Христову жртву и његову искупљујућу крв. Зато је Исус рекао: "Ако не буде већа правда ваша него књижевника и фарисеја, нећете ући у царство небеско." Матеј 5,20.

Фарисеј је тужни део приче, а шта је са цариником? Он је такође веровао у молитву и ушао кроз иста врата у храм као и фарисеј. Међутим, није отишао далеко од прага. Осећао се ништавним и био је обузет неповерењем у себе. Знао је да је грешник. Дошао је да се очисти од греха, а не да се бори за прво место. У својој скрушености био је непосредно у Божјој близини иако је стајао "подаље", јер "Господ је близу оних који су скрушена срца, и помаже онима који су смерна духа". Псалм 34,18.

Цариник је био искрен и свестан да без "проливања (Христове) крви нема опроштења". Јеврејима 9,22. Био је гладан милости и жељан уточишта под крстом на Голготи. Стајао је готово скривен иза стуба, али с вером да је "Син човечји дошао да нађе и спасе што је изгубљено". Лука 19,10.

Цариник се кајао. Његово кајање било је исто тако Божји дар као што је дар и опроштење и оправдање. Цариник је био скрушен. Чак је и његова скрушеност долазила од Бога. У својој скрушености он је дошао да врати Богу Божје. "Јер сваки који иште, прима; и који тражи, налази; и који куца, отвориће му се." Матеј 7,8.

Цариник је веровао, тражио, куцао и нашао све у Ономе који све може ако је испуњен једини услов: скрушеност. Признање греха је довољан повод за праву скрушеност и довољна основа за тражење милости и сажалења. Више није хтео да служи идолу свог личног мишљења. Његова жртва Богу била је правоверна. "Жртва је Богу дух скрушен, срца скрушена и поништена не одбацујеш, Боже!" Псалм 51,17.

Срце цариника било је омекшано правим кајањем и поништено правим схватањем цене плаћене за њега на крсту Голготе. Осећао је дубоку потребу за мудрошћу и упутствима која долазе од Бога, а не од људи. У Христовим речима видео је лепоту Божјих откривења, а не новотарије, старе стазе, а не нову науку. У својој скрушености цариник је постао нови суд за ново вино, способан да љуби Божји Закон.

Цариник је осећао дубоку потребу за спасењем. Ударао се у прса. Ти ударци су били доказ његове жалости због самих греха, а не због последице за грехе. Да је штедео себе, Бог га не би могао поштедети; да се правдао, Бог га не би могао оправдати. Његова молитва била је моћна: "Милостив буди мени грешноме!" То је значило као да је рекао: "Оче, сажали се на мене кроз жртву Твога Сина." Такву молитву Бог услишава одмах и у потпуности.

Христос је рекао својим слушаоцима: "Кажем вам да овај отиде оправдан кући својој." Лука 18, 14. Права скрушеност је добила праву награду. Било је то дословно испуњење обећања: "Ако признајемо грехе своје, веран је и праведан да нам опрости грехе наше, и очисти нас од сваке неправде." 1. Јованова 1,9. Било је то величанствено испуњење драгоценог Божјег обећања: "Јер овако говори Високи и Узвишени, који живи у вечности, којему је име Свети: На висини и у Светињи станујем и с оним ко је скрушена срца и смерна духа оживљујући дух смерних и оживљујући срце скрушених." Исаја 57,15.

ХРИШЋАНСКА ВЕДРИНА

Бити хришћанин значи бити сличан Христу, и зато је од битне важности да имамо тачну представу о Христовом карактеру, Христовом животу и навикама. Озбиљан хришћанин треба да студира Христове принципе да би магао да их репродукује.

Сваки прави хришћанин може имати хришћанску озбиљност и истовремено бити ведрог духа и пријазног лица. Ведрина духа је једна од правих хришћанских врлина. Хришћанска ведрина значи сигурност да смо помирили с Богом; она значи наду у вечни живот Христовом заслугом. Она такође значи задовољство због среће других, чисту савест и радост у срцу.

Хришћанин значи бити најсрећнији и најведрији човек на овом свету! Хришћанска ведрина је птичја песма људске душе у обожавању свога Створитеља и скупљање свих сунчевих зрака небројених знакова Божје љубави. Она је такође тражење цвећа миомиричних доказа Божјих благослова на ливадама свога и туђих живота. Ведрина душе се у Библији назива "путем праведничким" и "веселим срцем". О тој ведрини која је сваки даном све светлија и дубља Соломун каже: "А пут је праведнички као светло видело, које све више светли док не буде прави дан." Приче Соломунове 4,18.

Хришћанин је дужан да негује ведрину и подгрева добро расположење одбацујући мрачне мисли и потиштеност. Има ствари које нас окружују, а нису нам по вољи. Ако наше лице непрестано изражава мргодност, чак ако речима и не показујемо зловољу, онда не само да на пут себи и другима стављамо препреке, него и наносимо штету своје и туђем здрављу. Мргодност, потиштеност, жалост и узнемиреност не могу излечити ниједно зло. Непобитна је животна истина коју читамо у Библији: "Весело срце весели лице, а жалост у срцу обара дух." Приче Соломунове 15,13.

Мрачне мисли и осећања, туробне мисли, забринутост и тмурност оштећују не само душевно него и физичко здравље. Колико је пута губитак апетита резултат разочарања, туге и невеселих мисли! Живот је оно што начинимо од њега, и свако налази оно што тражи. Ако тражимо разлога да бисмо били незадовољни и жалосни, зловољни и срдити, тужни и неспокојни, и ако смо склони да увеличавамо ситне тешкоће на путу свакодневице, имаћемо их довољно да замагле наше мисли и наоблаче наше односе где год се крећемо. Туга је готова болест, а хришћанска ведрина је најбоља медицина. Божја Реч има право кад каже: "Срце весело помаже као лек, а дух жалостан суши кости." Приче Соломунове 17,22.

Кад пада киша, кад се натушти небо, кад нема сунца, хришћанин зна да сваки облак има две стране, и да је с оне горње увек сунце! Ако гледамо на ствари са светлије стране, увек ћемо наћи довољно разлога да будемо добро расположени и срећни. Ако се смешимо, и други ће нам се смешити. Ако говоримо пријатним гласом и угодним речима изражавајући ведрину и поверење, оно што дајемо, то ће нам се и вратити. Кад хришћанин изгледа суморан и потиштен као да су га оставили сви пријатељи, онда он даје лош утисак о својој религији.

Понекад се јавља мишљење да је ведрина духа и душе неспојива с достојанством хришћанског карактера, али то је погрешно! Небо је увек радосно, и ако скупљамо радосне зраке Неба и уносимо их што је више могућно у своје речи и понашање, то ћемо више угодити нашем небеском Оцу. Њему је неугодна плачљивост и тугованке. Чак и кад је реч о кајању, Библија каже: "Не тужите ни плачите ... Не будите жалосни, јер је радост Господња ваша сила." Немија 8,9.10.

Право схватање идеала хришћанског карактера никад не води закључку да је хришћанство потребно облачити у црнину манастирских мантија, ограђивати се зидом натуштености, суморности, малодушности и изгубљености. Управо хришћанска религија забрањује зазиђивање прозора да би одаје изгледале мрачне, мистичне и тајанствене као готске катедрале! Зар није сам Господ рекао Ноју док је градио ковчег спасења за себе и своју породицу: "Пусти доста светлости у ковчег." 1. Мојсијева 6,16. Ако је хришћанин натмурен, малодушан и очајан, онда му је потребна изворна хришћанска религија Библије. Њене речи су "живот онима који их налазе, и здравље свему телу њихову". Приче Соломунове 4,22.

У Исусу Христу је мир, радост и ведрина за све узрасте и за сва доба живота. Није Христова воља да будемо тмурног расположења, нестрпљиви, површни и ситничави. Хришћани су били увек деца светлости, и као такви они знају да је Божја воља да негују ведар, расположен дух. Шта чини хришћанина бојажљивим, кукавичким? — То је љубав према себи и личним задовољствима, док драговољна служба Богу и ближњима ствара ведро хришћанина, чија је религија пуна светлости наде и сунца поверења. О сунчаном сјају праве хришћанске религије апостол Јаков је писао: "Сваку радост имајте, браћо моја, кад падате у различне напасти." Јаков 1,2. Сам наш Господ Исус је у ноћи пре него што ће се предати својим злотворима, певао: "И отпојавши хвалу изиђоше на гору Маслинску." Матеј 26,30.

У примеру апостола Павла за време док се налазио у Солуну може се видети шта значи хришћанска ведрина у животу правога Христовог следбеника. Иако је имао много разлога да натмури своје чело, овај речити Христов апостол никада се није натмурио и уморио дајући самога себе за дело које је љубио. "До овога часа", пише он Коринћанима, "и гладујемо, и трпимо жеђ, и голотињу, и муке, и потуцамо се, и трудимо се радећи својим рукама. Кад нас псују, благосиљамо; кад нас гоне, трпимо; кад хуле на нас, молимо ..." 1. Коринћанима 4,11-13.

Павле, један од највећих учитеља које је свет имао, ведрим духом је обављао, како највише, тако и најниже дужности. Кад му је у Христовој служби изгледало да треба да ради својим рукама, он је радио. Кад се нашао у тамници у Филиби заједно са сарадником Силом у оковима, он је певао! О њиховој хришћанској ведрини стоји записано: "А у поноћи бејаху Павле и Сила на молитви и хваљаху Бога; а сужњи их слушаху." Дела апостолска 16,25. Њихова срца, испуњена љубављу и ведрином Христовог карактера, нису била осветнички расположена према својим прогонитељима. Чак је и сам тамничар зажелело њихову мирноћу и ведрину духа коју су показали у патњи и страдању ...

Хришћанска ведрина налази се и на страницама Старог завета и није ништа мања него у срцима новозаветних хришћана. Док је лежао у тамници у Мисиру, Јосиф је своје робовање сматрао највећом катастрофом у свом животу, али је увидео потребу да се са ведрином узда у Господа као никада раније у свом животу. Јосиф је повео и Бога са собом у Египат, и то је убрзо постало јасно свима око њега. Његова религија одржала је његово расположење пријатним, и његову душу ведром без обзира на невоље. Јосиф је био хришћанин сличан Христу. Чим је изашао из затвора, показао се сав сјај његових хришћанских начела у активном и успешном раду. Тајна његове ведрине била је у поверењу у Бога. Зар таква вера није и за нас довољан разлог да прихватимо свим срцем хришћанску ведрину у свом животу?

ОБУЧЕНИ У ХРИСТОВ КАРАКТЕР

У Библији се хришћански карактер упоређује са свадбеном хаљином начињеном од чисте, беле свиле. У Откривењу 19,8. читамо о чистом, неокаљаном карактеру који треба да имају Христови следбеници: "И дано јој би да се обуче у свилу чисту и белу: јер је свила правда светих."

Ова чиста свила названа "правда светих" представља праведност добијену од Христа, његов неокаљан, чист и беспрекоран карактер. Такав карактер је у ствари Божји дар који се приписује свима који приме Христа за свог Вођу и Спаситеља. Сваког свог следбеника и целу Цркву Христос жели да види без "мане ни мрштине, или такога чега, него да буде света и без мане". Ефесцима 5,27.

У Христовој причи о свадби царевог сина, женидба је слика сарадње људског са божанским у грађењу хришћанског карактера. Исус је у овој причи упоредио карактер са хаљином коју морају имати сви позвани на свадбу. Та хаљина је била поклон од цара, домаћина свадбе. Све што је свако од званица требало да учини било је да прими свадбену хаљину. Тиме је Исус у овом поређењу нагласио да су сви који су позвани дужни да се припреме за свадбу на одговарајући начин. Онај који није дошао на свадбу у одговарајућем оделу или карактеру, морао је да напусти свечаност. То је Исус испричао следећим речима: "Изишавши пак цар да види госте угледа онде човека необучена у свадбено рухо. И рече му: Пријатељу! како си дошао амо без свадбенога руха? А он оћуте. Тада цар рече слугама: Свежите му руке и ноге, па га узмите те баците у таму најкрајњу; онде ће бити плач и шкргут зуба." Матеј 22,11-13.

По обичају, цар је дошао међу званице да види госте. Јасно је да то није било обично упознавање с гостима, него тренутак откривања правог карактера сваког госта. Облачењем свадбене хаљине гост је требало да покаже своје поштовање према домаћину. Радња у Христовој причи изненада је попримила драматичан ток, али не царевом кривицом. Цар је припремио довољно свадбених хаљина, али међу присутнима се нашао гост који је био обучен у сопствено грађанско одело. Он је очигледно одбио да обуче хаљину коју је цар припремио и за њега. Разлога за одбијање није било: свадбена хаљина је била веома скупочена. Одбијањем да је прихвати, гост је нанео отворену увреду цару као домаћину гозбе. Цар је упитао необичног госта: "Како си дошао на свадбу без свадбеног руха?", али одговор није добио. Човек је својим ћутањем осудио самога себе. Било је то довољно да цар изрекне оштру пресуду: "Вежите му и ноге и руке и баците га у таму најцрњу"

Царево разгледање гостију у овој причи представља дан суда. Карактер сваког госта или хришћанина мора бити прегледан и испитан. Сваком Христовом следбенику мора се изрећи пресуда по његовим делима. Пред лицем небеског Суда и пред Очевим престолом нико се не може појавити без хаљине Христове правде, која представља карактер сличан

његовом карактеру. Такав карактер је неопходан. Управо из тог разлога Христос је рекао у Откривењу 3,18: "Саветујем те да купиш у мене ... беле хаљине, да се обучеш, да се не покаже срамота голотиње твоје."

Шта значи обући се у хаљину Христовог карактера? Обући се у свадбену хаљину Христовог карактера значи своје срце сјединити с његовим, своју вољу утопити у његову. То такође значи свој ум заменити Христовим умом и своје мисли поистоветити с његовим мислима.

У поређењу с Христовим карактером или правдом људски карактер је, према пророку Исаји, "као нечиста хаљина" (Исаија 64,6). Све што смо ми изаткали упрљано је грехом. Христова хаљина карактера, међутим, ткана је на небеском разбоју и не садржи ниједну жицу људске природе, ниједну нит греха. То је хаљина у којој је Христос ходао Земљом обучен као човек, хаљина његовог савршеног карактера. Он је био послушан свим одредбама Божјег Закона. Својом савршеном послушношћу Исус је омогућио сваком људском бићу да извршава Божји Закон.

Нема никога ко је позван на свадбу царевог сина, а да га сам Бог неће прегледати. Сви морају издржати поглед великог Цара. Једино они који су били вољни да слушају његову вољу, наћи ће се обучени у свадбену хаљину. Једино ће они бити примљени за сто величанствене вечере у Божјем царству. Све зависи од тога да ли ће се наћи обучени у хаљину Христовог карактера.

На овом божанском испиту или суду испитиваће се понашање, речи и дела сваког појединог госта. Наши карактери ће у ствари показати шта је ко од нас радио, како је живео, мислио и говорио. Дела су одраз карактера сваког појединца, и управо дела показују да ли је вера била права или лажна. То пре свега значи да није довољно да само верујемо да Христос није варалица и да Библија није књига легенди или прича из старине. Није довољно да се издајемо за хришћане, па чак није довољно да верујемо да је Христос наш лични Спаситељ. Наш карактер мора бити измењен: непослушност замењена послушношћу, стара природа новом која представља јединство божанско-људске природе.

Било какво да је наше исповедање вере, али ако не држимо Божје заповести и не откривамо Христове особине у свом понашању, ми у ствари одбијамо да обучемо понуђену свадбену хаљину. Истина Божје Речи мора да управља нашим мислима и осећањима, и да регулише сва наша кретања. И најмање слово Божје Речи мора да се огледа у нашем свакодневном животу, теорији и пракси. Начела Божјег светог Закона биће једино мерило, којим ће Бог одмеравати карактер својих званица. За трпезом еванђеља биће окушан карактер сваког појединог госта.

Разуме се да ниједан човек не може да испуни захтеве Божјег Закона својом снагом, мудрошћу или способностима. Али, да ли то значи да је зато ослобођен од послушности Божјем Закону? Далеко од тога! Иако неки хришћански кругови мисле да је Христос својом смрћу укинуо Божји Закон, Христова савршена послушност том истом Закону говори супротно. Штавише, сам Христос је рекао: "Не мислите да сам ја дошао да покварим Закон или Пророке: нисам дошао да покварим, него да испуним." Матеј 5,17.

Христова послушност Божјем Закону била је плод тајанственог слагања људске природе са божанском. На исти начин свако људско биће: свако дете, сваки младић и девојка и одрастао човек и жена може да се обуче у хаљину Христовог карактера, савршену послушност: "А који га примише ДАДЕ ИМ ВЛАСТ да буду синови Божји, који верују у име његово." Јован 1,12.

Ова власт или сила није људског порекла! То је сила Светог Духа. Пристајањем да примимо хаљину Христовог карактера срце прима и силу живота да живи Христовим животом. Једино обучени у Христову послушност, обучени у рухо његовог чистог, светог карактера, можемо се појавити и опстати на свадби царевог сина, на Божјем испиту. Све зависи од наше воље! Карактер формиран по божанском узору је једино што ћемо с овог света понети на други ...